

GRAIUL ROMÂNESC

Organ al societății
GRAIUL ROMÂNESC

Redacția și Administrația
Calea Victoriei, 33, Etajul II.
(Casa Francati).

Iese lunar sub supra-
veghearea unui Comitet

Abonamentul anual lei 100
in străinătate îndoit

ANUL III, No. 8, 9, 10 AUGUST-SEPTEMBRIE
OCTOMBRIE 1929

CUPRINSUL

România Nouă

de Simion C. Măndrescu

Ceva despre limba românească a fraților
noștri de peste Nistru

de Paul Șt. Ilieș

INSEMNAȚII :

Frăția Românească - Frăția : Simion C. Măndrescu în serviciul
uniunii noastre naționale Cronicar

Bulgaria recunoscătoare

a. b. c.

Prescurtare în limbile franceză, italiană, germană și engleză

PREȚUL 30 LEI

TIP. BUCOVINA BUCUREȘTI III, CALEA VICTORIEI, 220 TEL. AUTOMAT 210/43

Banca Românească

LO

Articolele, revistele și ziarele în schimb precum și orice fel de informațiuni în legătură cu redactarea revistei se adresează d-lui **SIMION C. MĂNDRESCU**, Str. Paris No. 29, București III, iar cererile de abonamente, abonamentele și tot ce se referă la administrarea ei Administrației Revistei : Calea Victoriei 33, Etajul II (Casa Frascatti)

C I T I Ţ I

Ziare ale Românilor de peste hotare :

- „**Nădejdea**” Ziarul partidului român din reg. S. H. S. Vrsac (Vârșet)
- „**America**” Cleveland, Ohio (U. S. A.)
- „**Tribuna Română**” Detroit, Michigan (U. S. A.)
- „**Steaua Noastră**” New-York (U. S. A.)

Reviste despre Românii de peste hotare :

- „**Graiul Românesc**”
Str. Paris 29, București III
- „**Peninsula Balcanică**” Căsuța poștală 328 (București)
- „**Tribuna Românilor Transnistrienii**”
Str. Mihai-Viteazul, 50 (Chișinău)
- „**Flambura Pindului**” Str. Schitu Măgureanu No. 2, București

GRAIUL ROMÂNESC

ORGAN AL SOCIETĂȚII GRAIUL ROMÂNESC

ANUL III, No. 8, 9, 10

AUGUST-SEPTEMBRIE-OCTOMBRIE 1929

ROMÂNIA NOUĂ

de Simion G. Măndrescu

Un stat mic, ieșit din grele încercări seculare, ființa și se desvolta la izbucnirea războiului mondial, între Carpați, Dunăre, Marea Neagră și Prut, îngrijorat de viitorul său: România de ieri; un stat mărit prin liberarea și incorporarea provinciilor surori, ființează și se dezvoltă viguros, dela încheierea păcii, între Tisa, Dunăre, Marea Neagră și Nistru, sigur pe ziua de mâine, sigur pe viitorul său: România Nouă, România de azi.

Comparând România de azi cu România de ieri în privința întinderii sale teritoriale și a numărului său de locuitori, mulți s'au crezut în drept să dea României de azi denumirea de România Mare, uitând, că România de azi nu este nici mai mare, nici mai mică decât ar fi trebuit să fie dela început, dacă vremuri vitrege nu s'ar fi abătut asupra noastră, uitând, că hotarele României de azi nu sunt decât hotarele românismului, — cu o regretabilă ciuntire în dauna noastră în Banat, hotare, în cuprinsul cărora a trăit dela colonizarea sa de către divul Traian până în zilele noastre, fără intrerupere, un popor care în denumirea sa păstrează falnic numele nobilei sale origini: Roma și care a dat numele țării locuite de el: România.

Acest nume, care la pronunțarea lui evocă un întreg trecut glorios și duios în același timp, ar fi putut fi înlocuit, fără greș, cu acela de „România-mea”, de oarece reprezintă un popor care a existat unitar dintru început până azi; i-a lipsit numai consfințirea politică.

A venit și aceasta, datorită sprijinului, pe care ni l-au dat marii noștri aliați și datorită mai ales celor mai buni fii ai noștri, cari și-au jertfit viața pentru a ne da mult visata libertate a tuturor Românilor și odată cu aceasta unitatea noastră națională. Titlul țării întregite nu s'a schimbat, a rămas același, fiindcă întocmai ca România de ieri, și România de astăzi, este un stat național unitar, cum constată și vestește articolul I din noua noastră Constituție.

Nici astăzi n'avem decât ce-am avut ieri: o masă compactă de Români în cuprinsul Românismului, și prin urmare, au greșit aceia care, cuprinși de fiorul realizării unității noastre politice, s'au grăbiți să vorbească de o „România Mare”.

Nu o „România Mare” a ieșit din jertfa noastră, care exista în realitate și înainte de recunoașterea și proclamarea ei, ci o „România Nouă” nouă în tot ce poate privi viața unui Stat, nouă grație înțelepciunii marelui defunct Ferdinand I și a sfinților săi, nouă grație cumințenii și vredniciei

unui popor, căruia i s'a dat puțința să-ș valorifice cu puteri unite imensele sale bogății naturale și neintrecutele sale calități sufletești.

Și într'adevăr: Prin împingerea granițelor artificiale de ieri la granițele naturale de astăzi, ținuturi din cele mai imbelșugate, cu incalculabile bogății ale solului și subsolului, au venit să întregescă ținuturile, legendar de bogate și ele, ale vechiului Regat. O altă bogăție și mai prețioasă însă s'a adăugat la aceea ce aveam în hotarele noastre restrânse de ieri: frați buni, cel puțin tot atât de destoinici ca și aceia, prin a căror jertfă și-au câștigat libertatea. Și dacă ramurile noastre robite ne-au putut da pe un Andrei Mureșanu, pe un Simion Bărnuțiu, pe un Coșbuc, pe un Octavian Goga și pe un Rebreanu, la ce roade ne putem aștepta dela aceleași ramuri, după ce li s'a dat puțința să se desvolte în libertate, va fi ușor să ne închipuim. Condițiunile felurite de desvoltare de până astăzi, care, în aparență, ne-ar fi turburat unitatea noastră sufletească, nu vor face decât să mărească valoarea unui neam, eșit oțelit din luptele pe cari a fost nevoit să le ducă veacuri de-arândul. Veacurile de durere și traiul sub dominațiuni străine și în condițiuni felurite pot să devie izvoare înălțătoare în sufletul acelora în care ele au lăsat urme și răsunete.

Acest neam al nostru, care a avut de înfruntat toate nenorocirile din lume, a avut și un noroc, pe care puține alte neamuri l-au avut: Când a sosit ceasul cel mare, a avut oameni înțelegători ai chemării vremii. A fost defunctul Rege Ferdinand I și sfetnicii săi, care au ascultat de porunca destinului său și l-au dus pe calea sacrificiului la biruință.

Și nu s'au mărginit numai la atâta. Și-au dat seamă, că feudalismul medieval, cu toate ale sale, nu mai corespunde timpurilor noi. Și ceea ce în alte țări nu s'a realizat decât cu mari turburări și vărsări de sânge, ei au realizat pe cale pașnică: exproprierea și votul obștesc.

Sunt cele două reforme mari, cari au schimbat cu totul fața României, cari au făcut din România latifundiilor și a privilegiilor cetățenești, România nouă de astăzi, România proprietarilor cultivatori de pământ, România drepturilor egale cetățenești. Numai cine a cunoscut starea de lucruri din vechiul Regat își poate da seamă ce înseamnă pentru noua stare de lucruri aceia, care au văzut pericolul, l-au prevenit și înlăturat la timp. Lor li se datorește pacea și liniștea de astăzi a cetățenilor, bază admirabilă pentru desvoltarea țării într'un democratism bine înțeles și bine îndrumat.

Și, dacă România Nouă încă n'a ajuns să tragă toate foloasele de pe urma acestor reforme, nu este mai puțin adevărat, că avem toate motivele să fim mulțumiți de calea croită. Noii proprietari vor mări avuția națională, muncindu-și cu drag bucata de pământ, iar votul obștesc va fi o admirabilă școală politică pentru un neam ai cărui fii, aproape în totalitatea lor, erau împiedecați de a lua parte la viața publică.

Aceste două mari reforme ne îndreptățesc să aplicăm tranziției dela România de ieri la România de azi cuvintele bătrânului nobil elvețian muribund, von Attinghausen, pronunțate cu mâinile pe capul copilului lui Wilhelm Tell:

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit,
„Und neues Leben blüht aus den Ruinen“.

(Lumea veche se prăbușește, vremile se schimbă, și o viață nouă răsară din ruine).

Și această viață nouă va fi cu siguranță mai bună și mai prielnică dezvoltării scumpei noastre patrii.

Dar „România Nouă” are unele elemente pe care vechiul Regat nu le-a avut și care, la prima vedere, par a tulbura fizionomia și structura României de ieri: minoritățile etnice.

Și acestea, după profunzimea mea convingere, nu pot fi decât utile dezvoltării noastre, cu o singură condiție însă: să știm să le legăm sufletește de noua patrie. Inceput bun s'a făcut cu împroprietărirea, nefăcându-se nici o deosebire de naționalitate între îndreptățiți.

Conducătorii țării noastre să continue a lucra în același spirit de dreptate față de toți fiii țării și svârcolirile câtorva agitatori se vor isbi și sfărâma de masele populare, mulțumite de noua lor patrie, iar ceea ce ar părea o nouă dificultate în dezvoltarea noastră se poate schimba într'un izvor de bine pentru țară; o frumoasă și rodnică emulațiune între neamul nostru și minorități. Acesta va fi singurul rezultat posibil, va fi rodul minunat al cumințeniei și a unora și a altora, și o caldă dragoste de țară îi va uni pe toți într'un mănunchiu. Aceasta va fi în același timp și baza necesară rolului pe care România Nouă este chemată să-l joace în centrul și orientul european.

Această Românie Nouă, factor de pace înlăuntru și în afară, inzestrată cu tot ce-și poate dori un popor, hotărât să-și ocupe locul pe care îl merită în concertul european, își va putea îndeplini misiunea sa istorică, ca factor economic și cultural, făcând zid de apărare a culturii și civilizației europene în contra unei lumi care n'a găsit altceva mai bun de făcut, decât să dărâme și să sfărâme produsele unei munci de veacuri pe ambele tărâmuri.

O țară, căreia Dumnezeu i-a hărăzit toate bogățiile naturale de care un popor are nevoie pentru a putea trăi independent și în belșug, printr'o politică economică cuminte va cuceri toate piețele avizate la produsele solului și subsolului său; o țară agricolă cu un sol și subsol din cele mai bogate din lume, are toate elementele necesare pentru a-și creia singură o industrie înfloritoare, pentru a scăpa de tributul pe care era obligată să-l plătească până acum, și să radieze și în afară cu produsele muncii sale.

Și-apoi „România Nouă” este astăzi singurul factor cultural în Orientul european, în stare să dea din cultura sa superioară celorlalte state înconjurătoare. Universitățile noastre și celelalte școli speciale superioare și-au deschis larg porțile pentru fiii vecinilor cari caută în ele o pregătire superioară aceea pe care o pot avea la ei acasă. Și nu sunt puțini aceștia astăzi și cu siguranță că mâine vor fi mai mulți.

Cuvântul poetului „Viitor de aur România are”, un vis profetic, a început să devie o realitate.

*

Această Românie Nouă va contribui cu siguranță cu geniul său specific la progresul general al omenirii.

Pe o astfel de Românie se vor putea bizui Românii cărora nu le-a fost dat să se poată aduna sub acelaș steag. O astfel de Românie va putea pretinde și va avea dreptul să pretindă dela Statele cu minoritate românească pentru frații noștri un tratament egal cu tratamentul pe care îl aplică ea minorităților sale etnice.

CEVA DESPRE LIMBA ROMÂNEASCĂ A FRAȚILOR NOȘTRI DE PESTE NISTRU

de Paul Șt. Iliin

Chestiunea Românilor de peste Nistru, începând cu prima lor mișcare națională din 1917, consfințită prin Congresul Moldovenesc organizat pe malul stâng al Nistrului în orașul Tiraspol, astăzi trebuie să ne preocupe cred mai mult ca oricând, fiind de o deosebită importanță pentru noi, nu numai ca origină a lor, dar și ca forță vitală a țării noastre întregite, fiindcă formează avangarda răsăriteană contra pericolului de care suntem amenințați. De data aceasta nu vom mai insista asupra acestor chestiuni, de oarece au fost scrise și repetate de atâtea ori. Vom căuta să facem un mic studiu asupra acestor Români, în sensul graiului lor pe care au știut cu atâta dibăcie și iscusință să și-l mențină.

Ca unul care am avut fericirea să fiu în mijlocul lor atunci, când un grup de intelectuali se agitău pe chestiunea Moldovenilor dintre Nistru și Bug, ca unul care m'am născut acolo și pentru prima oară am cunoscut graiul românesc în familie, n'aș putea astăzi să nu admir acest graiu și să nu scot în evidență o mică evoluție pe care l'a suferit în intervalul de timp 1917—1929. Desigur un studiu amănunțit asupra limbii, pe care o vorbesc Românii din Republica Moldovenească, nu l-a făcut, mi se pare, încă nimeni, și ar fi de dorit, ca acest lucru să apară cât mai iute. Fapta, care m'a făcut să scriu aceste rânduri, este scrisoarea primită dela acești Moldoveni într'o limbă pur românească și mai mult decât atât, îmbrăcată într'o formă autentică, fiind scrisă cu litere latine. Iată conținutul ei:

„— Scumpul nostru și dorit Pavel, dorim, ca puținile noastre cuvinti, scrise din partea noastră cu lacrimi ferbinți de bucurie, să te găsească în momentele cele mai fericite ale sănătății D-tale. Noi, dragă Pavel, scump nepot, suntem sănătoși cu toții ceaci și D-tră vă dorim sănătate. Eu moșul tău N. . . și mătușa ta S. . . te rugăm cu toții din toată inima să ne cați pe vara ta, sora ta Tanea, ti rugăm cu toată familia noastră umble să afle de dânsa și unde se află e și să ne scrii, că de 10 ani noi nu știm nimic, dacă o știi dăi

mustrare cum de o uitat e de scumpa ei mamă, aducă-se aminti că nimic mai scump pe ăst pământ ca numele de mamă și e astăzi nu ne scrie. Am trimis 3 hârtii la moșul tău G. . . la Florești și la F. . . și nu primim nici un răspuns. Mai scump ca toți di Tanea umblă și cat'o că noi cu toții nu-i ceas, nu-i minită să nu plângim la amintirea ei, da eu ca mamă mor de dorul ei, rugămu-te cu toții trimite adresa ei. Transmite complimenti din parte fratelui Taniei Eusebie e flăcău și lucrează cu tata. Sănătate dela Acseniea, e măritată și are 2 copii și e ghine numai când ne găsim un plânsul nostru de dorul Taniei fiind e fată mari. Maria tari e mari umblă la școală. Ne mai având ce vă scri, vă trimitim mii de sărutări din partea noastră Pavel. te stăruiești de copila noastră să ne scrii cât mai repede. Adresul nostru este N. . . I . . . Târgul Ocna Roșie, Județu Balta (A. M. C. C. P¹).

Iată deci tip de scrisoare dela Moldovenii (Românii) de peste Nistru din ziua de astăzi care, comparată cu cele publicate în 1917 se poate vedea câtă diferență este între expresia de atunci și acuma²). Atunci, când nimeni nu se mai interesa de frații de dincolo de Nistru, ei, mulțumită instinctului național, căutau să-și mențină graiul lor în marea masă slavă, care admiră numai ceiace e rusesc.

Dar vremurile au schimbat mersul, și din zi în zi vedem ceva nou și pentru Românii transnistrieni. Primele mișcări naționale au întărit și mai mult credința lor de Moldoveni, adică Români, iar cu creiarea statului lor „Republica Moldovenească”, ei se întăresc și mai tare, sunt și mai uniți ca altă dată și acuma e cam greu ca ei să piară. Ceiace pare pentru mine nou în expresia de toate zilele la acești frați, este un lucru semnificativ, că în scrisori întrebunțează cuvinte ca „transmite” și „județ”, lucru pe care până în 1922 nu l-am cunoscut.

Odată cu organizarea acestor Români într'un stat al lor, conducătorii se gândeau la formarea unei limbi, care să fie cunoscută de acești Români, dar care să nu se asemene cu cea din patria lor din România. Ori aceștia au uitat, că o limbă e un graiu viu al poporului și că nici o lege nu o poate modifica, afară de poporul care o vorbește și care e creatorul acelei limbi, de masa care stăpânește un ținut.

Desigur că acești teoreticieni s'au convins mai târziu, că lupta lor este zădarnică și atunci vorba Românuțului „*vrei nu vrei, da be Gligore aghiasmă*”. Așa și ei au început să împrumute din vocabularul limbii românești spre a completa golurile cari erau pline de cuvinte rusești fără nici un rost și înțeles pentru acești Români. Abundența bibliotecilor pur românești, ce se află prin școlile din satele moldovenești de pe malul stâng al Nistrului, folosește acuma de minune celor cari caută se ridice pe acești Moldoveni la o cultură mai aleasă.

1) Autonomia Moldovenească Sovieto-Socialistă a Republicii.

2) Pentru comparație a se consulta „Dela Basarabia Rusească la Basarabia Românească”, vol. I de Onisifor Cihibu.

Creierea Republicii Moldovenești în cuprinsul statului federativ al Moscovei să nu ne întristeze, ci din contră să ne bucure.

Oricât rău au crezut bolșevicii, că ne fac nouă cu această Republică, din contra ei au dat greș și aceasta în folosul nostru. Pe frații noștri de acolo, pe cari nu-i putem ocroti noi, îi sprijină ei și astfel ei să mențin ca rasă etnică, iar mai târziu vor ajunge pentru a doua oară să-și ceară dela stăpânirea rusească drepturile lor, fiind ferm convinși de origina lor etnică. Mai mult decât atât: In ciclul de conferințe, organizat de societatea Frăția Românească „Frăția” la Fundația Carol I, anul acesta marele nostru istoric, profesorul N. Iorga, a spus: *Români de peste Nistru de sub cnutul bolșevic se desvoltă și își mențin origina lor etnică*”.

Să sperăm că în curând vom avea posibilitatea să avem și acolo un geniu desăvârșit ca și aci în țară — în România — și îmbrăcat pe deplin în haina romană a strămoșului nostru Traian.

ÎNSEMNĂRI

Frăția Românească-Frăția :

Simion C. Mândrescu în serviciul unității noastre naționale

Societatea „Frăția Românească-Frăția”, a studenților din Regat și de peste hotare, a publicat cu prilejul serbărilor unirii, un volum omagial închinat președintelui ei de onoare, d-lui Profesor Simion C. Mândrescu.

Dat fiind, că în multipla d-sale acțiune d-l S Mândrescu a fost și ministru plenipotențiar la Tirana, gestul sus menționat Societății studențești este pe deplin justificat și era imperios cerut.

Sullet viu, pasionat pentru tot ce este faptă curat românească, d-l Simion C. Mândrescu nu se poate să nu obție un relief moral deosebit în societatea noastră românească, cu atât mai mult cu cât în concertul tuturor problemelor, ce s'au pus organismului nostru politic, D-sa a avut un punct de aderență cald și nedesmințit și cu aspirațiile sufletești sincere și curate ale studențimei române.

Volumul intitulat „*Simion C. Mândrescu în serviciul unității noastre naționale*”, frumos lucrat, cu deosebit simț critic sub raportul editorial, ne oferă un material variat, privitor la operele dramatismului nostru național.

Ni se prezintă succesiv etapele procesului unirii noastre, începând cu creierea „Ligii pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor”, trecând la perioada ce a precedat intrarea în acțiune și continuând apoi mersul evolutiv al ofensivei noastre în deplină declanșare, insistându-se mai pe larg asupra acțiunii prizonierilor Români în Italia. În încheiere lucrarea cuprinde demonstrațiile pentru salvarea și păstrarea Banatului românesc.

În toată lucrarea tonul modest și obiectiv al studenților alcătuitori din comitetul sus pomenitei societăți lasă să se vadă partea de contribuție personală a d-lui Profesor Simion C. Mândrescu.

„Socotim că actul istoric al unirii tuturor Românilor, încununat prin jertfe fără de număr”, zice în prefață comitetul „Frației Românești”, „conștințit prin contribuția generoasă, desinteresată, plină de abnegație a bărbăților însuflețiți de duhul naționalismului nestrămutat, constituit pentru noi studențimea semnificația unei pilde care trebuie să stăruie în fața conștiințelor vii

Reeditarea episoadelor istorice, reimprespătarea fazelor dramatismului nostru național, evidențierea evenimentelor politice în cari s'au plămădit ideile concretizate în înfăptuirea României de azi, alcătuiesc tezaurul dela care cată a se inspira în viitor purtătorii simțirii românești.

Domnul Profesor Universitar Simion C. Măndrescu, președinte de onoare al societății studențești „Frăția Românească-Frăția”, ocupând un loc de frunte în desfășurarea luptelor naționale pentru eliberarea fraților subjugăți, ca unul care a jucat un rol hotărâtor în fixarea atitudinilor politice cari au determinat intrarea noastră în acțiune, a prestat în slujba ideii de Neam și Țară tot ce un suflet viu, o minte ageră și o inimă simțitoare de brav Român poate oferi”.

Este un metod foarte bine inspirat.

D-I Simion Măndrescu în colaborare intimă cu avântul cald și nestrămutat al lui N. Filipescu, cu agerimea și intransigența lui Tache Ionescu, a format acel trio puternic și înflăcărat al „Federației unioniste”.

Impulsul său viu și neobosit a determinat începuturi de grupări tineresti încă depe băncile școlii și acelaș duh de luptător nestrămutat l-a călăuzit în conducerea nenumăratelor acțiuni naționaliste.

Popasul pe care îl facem, invitați de paginile oferite pilduitor de harnica Societate studențească, ne evocă nostalgic unele nume de mult duse dintre noi.

Așa tovarășii timpurilor de școlărie dela Școala Normală Superioară: Buzan, Lupulescu, Bogdan. Figuri proeminente apoi ale vieții noastre publice Xenopol, C. Giurescu, Dr. Istrati, Fleva, Barbu Delavrancea, Preotul Lucaci, Gh. Ranetti, Ion Ursu, Em. Slușanski, Ion Grămadă și alții.

Și un sentiment vag ni se infiripează, uitându-ne în jur la cei cu tamplele încărunțite azi, tinerii șglobii de atunci: Prof. Simion Mehedinți, Rădulescu-Motru, N. Iorga, Gh. Popa-Lisseanu, Gh. Murnu, Em. Antonescu, I. Grădișteanu, O. Goga, I. Agărbiceanu, V. Goldiș, St. Ciceo-Pop, Iuliu Maniu, Vaida Voevod, Aurel Vlad, etc., studenții de atunci, încrezători în dreptatea cauzei românismului, ca și cei de azi: I. Anastasescu, Floru, Mihail Dragomirescu, Gh. Dragu, I. Rădulescu-Pogoneanu, B. Cecropide, Gh. Șapcaliu, vajnici luptători contra kulturegyletului și a kisdedovurilor.

Cu o adevărată destindere sufletească, cartea aceasta pornită dintr'un cuget clar tineresc, te reține, după ce ai cetit-o, într'o impresionantă meditație.

Pe nesimțite ți se spune, că zodia, sub care a activat președintele onorific, sărbătorit omagial prin acest volum, a fost zodia geniului fericit al românismului.

O mai mare răsplată pentru truda și contribuția depusă nici că se putea. Gestul tălcuitor al harnicului Comitet a știut să fie la înălțimea vrednicilor cu adevărat simbolice.

Ca încheiere țin să insist în chip deosebit și asupra acțiunii desfășurate de d-l Prof. Simion Măndrescu ca președinte și organizator al Legiunii 1 rizonierilor români din Italia.

Sunt pagini cari constituie un document inedit, și vor trebui reeditate aceste lucruri cu atât mai mult, cu cât printr'un concurs ciudat de împrejurări, epizodele trăite în ritmul comunelor suferinți, irizarea acelorași bucurii din zile de sbucium, par a se fi uiat.

Momentele acelea înălțătoare, când voința de a trăi a Neamului românesc lua expresie prin creierea unor nuclee de luptă, în forul Eternei Rome, constituirea comitetului italian „Pro Romeni”, în care d-na Maria Rygiér s'a distins ca o adevărată matroană romană, în frunte cu Principele Prospero Colona, Primarul Romei, sunt momente cari trebuiesc revăzute și reimprespătate.

Prizonierii români din Ardeal, Banat și Bucovina, atingând cifra de 50.000, cu un comitet de inițiativă, având în frunte pe profesorul S. Măndrescu, se încolonează în falangă de luptă pe frontul italian. Admirația opiniei publice italiene este unanimă.

Pretutindeni se rostesc cuvinte calde, vizând biruința care trebuia să fie a ambelor popoare.

„Vă mulțumesc din suflet”, spune într'o telegramă Orlando, Președintele consiliului de miniștri, „și vă confirm profunda mea simpatie pentru cauza valoroasei Dv. națiuni, încrederea cu care urmăriți revanșa biruitoare în vederea căreia se pregătesc fii nobili ai țării Dv.”

În ordinea bucuriilor trăite concomitent cu așezarea nouilor stări de lucruri, după încetarea războiului, dureroasa ciuntire a Banatului, ne este reamintită de asemeni în ultimile pagini ale volumului. Punct de înălțătoare semnificație a preocupărilor studenției noastre, chestiunea Banatului robit, va trebui să constituie un motiv de neîncetată privire către cei rămași nemângâiați. Soarta a făcut, ca luptele duse cu multă însuflețire pentru păstrarea Banatului românesc întreg, să fie răsturnate prin neprevăzute întorsături de planuri. Râvna și sufletul depus în luptele de păstrare neștirbită a acestei mănoase provincii, a întrunit de o potrivă în fruntea tuturor demonstrațiilor de protestare și glasul Profesorului Simion C. Măndrescu

Încheind seria însemnărilor mele asupra acestui volum omagial, remarc încă odată pregnanța-i etică, și urez să fie de cât mai mulți tineri aprofundat, în sensul făcământărilor cari au precedat actuala noastră așezare.

Cronicar

Bulgaria recunoscătoare

În luna Maiu în toată Bulgaria au avut loc mari serbări naționale. S'a serbat un mileniu dela domnia celui mai glorios țar bulgar, Simeon, și semicentenarul dela liberarea Bulgariei de sub jugul Turcilor.

Domnia țarului Simeon, care ajunsese victorios la porțile Țarigradului și amenința imperiul bizantin, coincide cu epoca, când literatura veche bulgară a fost în floare. Cărturarii Cernorizetz Hrabi (Viteazul), Ivan Exarhu, Climent din Ohrida și ultimul elev al fraților apostoli Chiril și Methodiu, episcopul Constantin, sunt cei mai mari pionieri ai scrisului și graiului bulgăresc de pe acea vreme, care poartă denumirea în istoria literaturii bulgare „Secolul de aur al scrisului bulgăresc”.

La această pioasă solemnitate a luat parte toată suflarea bulgărească în frunte cu guvernul și regele Boris.

La Preslav, un târgușor din districtul Șumenului (Șumla), capitala vechilor domnitori bulgari, în bisericuța palatului, de curând descoperită, s'a aprins candela cu focul sacru. Flăcâi călăreți și bicicliști cu făclii aprinse de la candela din Preslav purtau focul sacru din comună în comună, răspândindu-l în toată Bulgaria, aprinzând chiar și candela palatului regal din Sofia.

Printre primii și unicii invitați, afară de Bulgari, au luat parte la această serbare și refugiații ruși.

S'au rostit multe cuvântări. Au avut loc mari manifestațiuni, demonstrațiuni și cortegiuri alegorice.

S'a preamărit memoria țarului Alexandru, țarul liberator, s'a cinstit memoria ostașilor ruși și voluntarilor bulgari căzuți pe câmpul de luptă pentru desrobirea poporului bulgar. S'au urat ani mulți celor în viață.

De România, de Domnitorul Carol, de falnicii noștri ostași, nimic nu s'a spus! România a fost uitată!

Țara noastră, România, pe pământul căreia găseau sprijin și adăpost pleiada revoluționarilor bulgari, prizoniți și persecutați în timpurile de grea robie turcească, leagănul renașterii culturale a Bulgariei, unde a apărut primul abecedar bulgar (Abecedarul delfinului lui P. Beron) și primul ziar bulgăresc, unde cel mai mare poet național Ivan Vazoff a scris primele sale versuri („Bradul”-Brăla) a fost uitată. . . .

Țara noastră ospitalieră, unde L. Caraveloff, S. Racovsky, S. Stambuloff și mulți alții organizau comitete revoluționare, de unde Kristo Boteff, mare poet și revoluționar, în fruntea coortei sale de voinici, a pornit spre Cozlodny și de acolo spre Milin-Camăc din munții Vratzei, n'a fost invitată...

Vitejii noștri ostași, cari, cot la cot cu armatele rusești, au înscris cea mai glorioasă pagină din istoria liberării bulgare, au fost uitați...

De dorobanții noștri, cari au stropit cu sângele lor țărâna bulgară și deasupra mormintelor lor s'a înălțat grandioasa epopee dela Rahova, Smărdan, Poradim, Grivița, Opanet și Plevna, nici un cuvânt în memoria...

Cei câțiva veterani, mulți dintre ei, cari și-au lăsat câte un picior sau

mână intru zidirea Bulgariei libere, precum și urmașii lor mai tineri, sunt martori vii ai Bulgariei recunoscătoare...

Dar nu numai atât... Societatea iridentistă „Dobrogea” a găsit de cuviință să transforme această „serbare” într'o demonstrație ostilă țării noastre, insultând întregul popor român, sfidând memoria fraților noștri căzuți.

Ce bun simț! Cel puțin atunci sbirii trebuiau să amuțească! Dar se va uita și asta. A fost în trecut. Trecutul aparține istoriei nepărtinitoare...

Valachii din Valea Timocului Bulgăresc, mulți dintre ei eroi și martori ai acelor zile mărețe, priveau cu mâhnire aceste serbări naționale..

Monumentul modest dela Smârdan, ridicat în memoria celor uitați, care amintea generațiilor de vitejia și glorioasa epopee a fraților și vecinilor de nord și unde depuneau câte o floare la zile mari și vărsau câte o lacrimă întru consolare de grea suferință, a fost distrus de Bulgari în timpul războiului, și astăzi pe acest sfânt loc doar buruiănă și gunoaie...

Bulgaria recunoscătoare....

a. b. c.

GRAIUL ROMĂNESC (Le langage roumain)

REVUE MENSUELLE DE LA SOCIÉTÉ „GRAIUL ROMĂNESC”

Troisième Année, No. 8, 9, 10

Août, Septembre, Octobre 1929

ARTICLES

La Roumanie Nouvelle

par Simion C. Măndrescu

Un petit état, issu de dures épreuves séculières, existait et se développait à la déclaration de la guerre mondiale entre les Carpathes, le Danube, la Mer Noire et le Prouth; inquiet de son avenir: La Roumanie d'hier. Un état agrandi par la délivrance et l'incorporation des provinces soeurs, existe et se développe vigoureusement depuis la paix entre la Tissa, le Danube, la Mer Noire et le Dniester, sûr du lendemain, sûr de son avenir: La Roumanie nouvelle, la Roumanie actuelle.

En comparant la Roumanie d'aujourd'hui avec la Roumanie d'hier au point de vue de son extension territoriale et du nombre de ses habitants, beaucoup de gens ont cru avoir le droit de donner à la Roumanie actuelle le nom de Grande Roumanie, oubliant que la Roumanie d'aujourd'hui n'est ni plus grande, ni plus petite de ce qu'elle aurait dû être dès le début, si des temps marâtres ne s'étaient abattus sur nous, oubliant que les confins de la Roumanie actuelle ne sont que les confins de la race roumaine — avec une regrettable mutilation à notre désavantage dans le Banat, confins à l'intérieur desquels a vécu depuis la colonisation par le divin Trajan jusqu'à nos jours,

sans interruption, un peuple qui, par sa désinence même, garde avec fierté le nom de sa noble origine: Rome et qui a donné le nom à la terre qu'il habite: La Roumanie.

Ce nom, qui rien que par sa prononciation évoque déjà un passé entier de gloire et d'affection, pourrait être sans doute remplacé par celui de la „*Roumaineté*”, parce qu'il représente un peuple qui a existé d'une façon unitaire dès le commencement jusqu'à présent; il lui a manqué seulement la consécration politique qui est arrivée elle aussi grâce à l'appui prêté par nos grands alliés et grâce surtout aux meilleurs de nos fils qui ont sacrifié, leur vie pour nous assurer la tant rêvée liberté de tous les Roumains et en même temps notre unité nationale. Le nom du pays unifié n'est point changé; il est resté le même, parceque tout comme la Roumanie d'hier la Roumanie d'aujourd'hui est un état national unitaire comme l'atteste et l'annonce l'article I-er de notre constitution nouvelle.

Aujourd'hui nous n'avons que ce que nous avons eu hier: une masse compacte de roumains sur le territoire du roumanisme et par conséquent ceux qui, pris par le frisson de la réalisation de notre union politique, se sont pressés de parler d'une „Grande Roumanie”, se sont trompés.

Ce n'est pas une „Grande Roumanie”, qu'est issue de notre sacrifice, elle existait en réalité aussi avant qu'elle fût reconnue et proclamée telle; mais une „Roumanie Nouvelle”, nouvelle en tout ce que concerne la vie d'un état, nouvelle grâce à la sagesse du feu grand roi Ferdinand I-er et de ses conseillers, nouvelle grâce à la sagesse et à la capacité de ce peuple à qui on a donné la possibilité de faire valoir avec ses forces unies ses immenses richesses naturelles et ses incomparables qualités d'âme.

Et en effet: Par l'extension des ses frontières arbitraires d'hier aux frontières naturelles d'aujourd'hui, des régions parmi les plus fertiles, avec d'innombrables richesses du sol et du sous-sol sont venues à compléter d'autres territoires d'une richesse fabuleuse eux aussi, de l'ancien Royaume. Une autre richesse plus précieuse encore est venue s'ajouter encore à celle que nous possédions dans les confins étroits d'hier: de bons frères, tout aussi bons que ceux par le sacrifice desquels ils ont acquis la liberté. Et si nos frères assujettis ont pu donner un Andrei Mureșanu, un Simion Bărnuțiu, un Coșbuc, un Octavian Goga, un Rebreanu, quels fruits n'avons nous pas le droit d'attendre des mêmes souches après qu'on leur ait donné la possibilité de se développer en liberté. Les différentes conditions de développement de jusqu'à présent, qui en apparence sembleraient nous troubler notre unité morale, ne feront qu'agrandir la valeur d'un peuple issu plus fort des luttes qu'il a du soutenir au cours des siècles. Les siècles de détresse et la vie sous des dominations étrangères diverses peuvent devenir des sources d'élévation dans l'âme de ceux chez qui ils ont laissé des traces et ont eu un retentissement.

Notre nation qui a eu à affronter tous les malheurs du monde, a eu aussi une grande chance que peu de nations ont eue: Lorsque la grande

✱

heure a sonné, elle a eu des hommes qui ont compris l'appel de l'heure. Ce furent le feu Roi Ferdinand I-er et ses conseillers qui ont répondu à l'appel de sa destinée et l'ont menée sur la voie du sacrifice à la victoire.

Et ils ne se sont pas bornés seulement à cela. Ils se sont rendus compte, que la féodalité médiévale avec tous ses apanages n'appartient plus aux temps modernes. Et ce, que dans les autres pays n'a pu être obtenu qu'au prix de grands troubles et de beaucoup de sang versé, ils ont pu le réaliser par voie pacifique: L'expropriation et le suffrage universel.

Ce sont les deux grandes réformes qui ont complètement changé l'aspect de la Roumanie et qui ont fait de la Roumanie latifondiaire et des privilèges des citadins, la Roumanie nouvelle d'aujourd'hui, la Roumanie des propriétaires, ruraux cultivateurs de la terre, la Roumanie des droits civils égaux. Seul qui a connu l'état de choses de l'ancien Royaume peut se rendre compte ce que peuvent représenter pour le nouvel état de choses ceux qui ont vu le danger, l'ont prévenu et écarté à temps. C'est à eux que l'on doit la paix et la tranquillité des citoyens d'aujourd'hui, fondement admirable pour le développement d'un pays dans un démocratisme bien compris et bien guidé.

Si la Roumanie nouvelle n'est pas encore arrivée à retirer tous les avantages de cette réforme, nous avons néanmoins toutes les raisons à être contents du chemin frayé. Les nouveaux propriétaires augmenteront la richesse nationale, en travaillant avec amour leur morceau de terre et le suffrage universel sera une admirable école politique pour une nation dont les fils presque en plus grande partie étaient empêchés de participer à la vie publique.

Ces deux grandes réformes nous autorisent à appliquer à la transition de la Roumanie d'hier à la Roumanie d'aujourd'hui, les paroles du vieux noble suisse en agonie, von Attinghausen, proférées les mains sur la tête de l'enfant de Guillaume Tell:

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit
„Und neues Leben blüht aus den Ruinen“.

(Le vieux monde s'écroule, les temps changent et une vie nouvelle surgit sur les ruines).

Et cette vie nouvelle sera assurément meilleure et plus propice au développement de notre chère patrie.

Mais la „Roumanie nouvelle“ a certains éléments que l'ancien Royaume n'a pas eu, et qui à première vue semble devoir troubler la physiologie et la structure de la Roumanie d'hier: les minorités ethniques.

Et celles-là selon ma profonde conviction ne peuvent être qu'utiles à notre développement, à une seule condition cependant: que nous sachions les attacher moralement à leur nouvelle patrie. On en a fait un bon commencement avec le partage des propriétés sans aucune différence de nationalité, à tous ceux qui y avaient le droit. Les gouvernants de notre pays doivent con-

tinuer à travailler dans le même esprit de justice pour tous les fils du pays et les contorsions de quelques agitateurs, se heurteront et seront brisées contre les masses du peuple contentes de leur nouvelle patrie et ce que pourrait sembler une nouvelle difficulté dans notre développement, peut changer en une nouvelle source de bien être pour le pays: Une belle et fructueuse émulation entre notre nation et les minorités. Ce sera le seul résultat possible, ce sera le fruit merveilleux de la sagesse et des uns et des autres et un chaleureux amour de la patrie les unira tous en un seul groupe. Ce sera en même temps l'appui nécessaire pour le rôle que la Roumanie nouvelle est appelée à jouer au centre et dans l'Orient européen.

Cette Roumanie nouvelle, facteur de paix à l'intérieur et au dehors, dotées avec tout ce que peut désirer un peuple décidé à occuper la place qu'il mérite dans le concert européen, pourra accomplir sa tâche historique comme facteur d'économie et de culture faisant un mur de défense de la culture et de la civilisation européenne contre un monde qui n'a trouvé rien de mieux à faire que d'écraser et d'écraser les fruits d'une labeur de siècles dans les deux domaines.

Un pays à qui Dieu a accordé toutes les richesses naturelles dont a besoin un peuple pour pouvoir vivre dans l'indépendance et l'aisance, par une politique économique sage, saura conquérir tous les marchés avisés pour les produits de son sol et de son sous-sol; un pays agricole avec un sol et un sous-sol des plus riches du monde, a tous les éléments nécessaires pour se créer seul une industrie florissante pour échapper au tribut qu'il était obligé à payer jusqu'à présent et faire valoir aussi à l'étranger les produits de son travail.

Et puis „la Roumanie Nouvelle” est de nos jours le seul facteur de culture dans l'Orient Européen en état de donner de sa culture supérieure aux autres états voisins. Nos Universités et les autres écoles supérieures ont largement ouvert les portes aux fils des peuples voisins qui y viennent chercher une préparation supérieure à celle qu'ils peuvent trouver chez eux. Et il n'y en a pas en petit nombre à l'heure actuelle et à coup sûr il y en aura de plus demain.

Les paroles du poète „Viitor de aur România are” (avenir d'or a la Roumanie), qui semblait un songe fatidique, a commencé à se traduire en réalité.

Cette Roumanie nouvelle aura à coup sûr sa part de contribution par son génie spécifique au progrès général de l'humanité.

Sur une telle Roumanie pourront fonder les Roumains à qui il n'a pas été donné de pouvoir être réunis sous le même drapeau. Une telle Roumanie pourra prétendre et a le droit de prétendre des Etats avec une minorité roumaine, pour nos frères, un traitement égal à celui qu'elle applique à ses minorités ethniques.

*Quelques reinsegnements sur la langue des nos frères
roumains d'au delà du Dniester*

par Paul Șt. Ilie

Une lettre récente, venant d'outre Dniester, nous permet de constater, à notre grande joie, que la langue parlée par nos frères de la République Moldave, a évolué de 1917-à 1929.

Ce qui est entièrement nouveau, c'est l'emploi de mots comme „transmi'e" (transmet), „judet" (departement), que jusq'en 1922 étaient inusités.

Les dirigeantes de la République Moldave ont voulu créer pour les Roumains englobés dans cette République une langue qui ne ressemble pas au parler des Roumains de Roumanie; ils oubliaient, que la langue est une création du peuple, et que dans ses modifications elle ne connaît d'autre autorité que celle du peuple qui la parle.

Au maintien de cette unité de la langue contribuent, dans une large mesure, les bibliothèques, toutes roumaines, des villages moldaves de la rive gauche du Dniester; elles aident puissamment, dans leur action, ceux qui cherchent à élever le niveau de la culture roumaine de nos frères d'au-delà du Dniester. La langue leur permettra de garder leur nationalité et d'affermir leur conscience ethnique. C'est là le fond de vérité qu'a permis à Monsieur Iorga au cours d'une des conférences organisées par la société „Frăția Românească" d'affirmer, que les Roumains d'outre Dniester sous le knout bolcheviste se développent tout en gardant l'empreinte de leur origine ethnique.

NOTES

Frăția Românească-Frăția :

Siméon C. Mândrescu au service de notre unité nationale

La société „Frăția Românească-Frăția" (La frairie roumaine) des étudiants en deçà et au delà des frontières du Royaume, à l'occasion des fêtes del'union, a publié un volume qui est un hommage adressé à son président d'honneur, Mr. le professeur Siméon C. Mândrescu.

Mr. Siméon Mândrescu, au cours d'une activité multiple, a été ministre plénipotentiaire à Tirana: le geste de la susdite société, parceque il est entièrement justifié, s'imposait.

Esprit vif, passionné pour tout ce qui reflète vraiment l'âme roumaine,

Mr. Siméon C. Mândrescu a sa place marquée dans notre société roumaine. Sa personnalité morale y a un relief d'autant plus saisissant que, devant la diversité des problèmes, que suscitaient notre organisation politique, son cœur a battu, avec chaleur et constance, à l'unisson des aspirations sincères et pures de la jeunesse des étudiants roumains.

Le volume intitulé „Siméon C. Mândrescu au service de notre unité nationale”, exécuté avec soin, faisant honneur au sens critique de ceux qui l'ont édité, offre une matière variée concernant les œuvres qui reflètent tout un écho de notre tragédie nationale.

Successivement nous assistons aux phases de notre procès nationale, depuis la création de la „Ligue pour l'unité de culture de tous les Roumains”, en passant par la période qui a précédé notre participation à la guerre, en continuant par le déclenchement et l'évolution de notre offensive et en insistant sur l'activité des prisonniers roumains en Italie. La fin de l'ouvrage comprend les efforts qui tendaient à sauver et à garder le Banat roumain.

Au cours de tout l'ouvrage, ouvriers modestes et objectifs, les étudiants du comité de la susdite société laissent entrevoir la part qui revient à M. le professeur Siméon C. Mândrescu dans les efforts roumain vers l'union.

Dans sa préface le comité écrit:

„Selon nous, l'union de tous les Roumains, réalisée grâce à des sacrifices sans nombre, consacrée par l'élan généreux, désintéressé, plein d'abnégation des patriotes dont l'âme brûlait d'une flamme nationaliste qui rien ne pouvait éteindre, constitue un fait historique qui pour nous autres étudiants est un exemple qui doit vivre éternellement dans les consciences éclairées.

Le souvenir des épisodes historiques et des phases de notre tragédie nationale, le rappel des événements politiques au cours desquels sont nées les idées qui ont pris corps pour ainsi dire avec la création de la Roumanie d'aujourd'hui, voilà la source où puiseront, à l'avenir, ceux qui portent dans leur âme le culte de la patrie roumaine.

Mr. le professeur universitaire Siméon C. Mândrescu, président d'honneur de la société „La frairie roumaine”, étant au premier rang dans le combat livré par la nation pour la délivrance des frères subjugués, a joué un rôle décisif, lorsqu'il s'est agi d'adopter l'attitude politique qui devait déclencher l'action de nos armes; il a mis au service de l'idée de nation et de patrie tout ce que pouvait donner l'âme vivante, l'esprit délié, le cœur sensible d'un Roumain courageux.

Mr. Siméon C. Mândrescu unissant les efforts à l'élan chaleureux et constant de Nicolas Filipescu, à la vivacité et à l'intransigeance de Tache Ionescu, a formé avec eux ce trio puissant et ardent de la „Fédération unioniste”.

La poussée de ses efforts vivaces et infatigables a déterminé l'éclosion des groupements de jeunes gens qui n'avaient pas encore quitté les bancs de l'école: animé de ce même esprit combatif, sans défaillance, il s'est mis à la tête de nombreux mouvements au service de la nation.

Invités par l'exemple des pages, que nous offrent l'active société des étudiants, nous évoquons le souvenir nostalgique de quelques noms, disparus depuis longtemps.

Tels nos camarades de l'École Normale Supérieure: Buzan, Lupulescu, Bogdan. Quelques figures de haut relief dans notre vie publique Xenopol, C. Giurescu, Dr. Istrati, Fleva, Barbu Delavrancea, le Prêtre Lucaci, G. Rannetti, Ion Ursu, M. Sluşanschi, Ion Grămadă et d'autres encore.

Un sentiment mystérieux se glisse dans notre âme lorsque, autour de nous, nos regards s'arrêtent sur les cheveux qui blanchissent aux tempes de ceux qui naguère étaient jeunes et allègres: Prof. Siméon Mehedinţi, Rădulescu-Motru, N. Iorga, G. Popa Lisseanu, G. Murnu, Em. Antonescu, I. Grădişteanu, O. Goga, I. Agărbiceanu, V. Goldiş, St. Ciceo-Pop, Iuliu Maniu, Vaida Voevod, Aur 1 Vlad, etc., tous étudiants alors, confiants dans la justice de la cause roumaine, comme ceux d'aujourd'hui: I. Anastasescu Floru, Mihail Dragomirescu, Gh. Dragu, I. Rădulescu-Pogoneanu, B. Cecropide, Gh. Şapcaliu, toujours à l'affût du „kulturegylet" et des „kişdedovs".

L'esprit se détend à la lecture de ce livre, issu d'une pensée jeune, qui nous incite à d'émouvantes méditations.

On sent que l'activité du président d'honneur, à qui ce volume rend hommage, porte l'empreinte des réussites du genre roumain.

C'est la plus belle récompense que puisse espérer son bonheur. Le geste du comité dont l'activité ne se dément pas s'est haussé jusqu'à la valeur d'un symbole.

Pour conclure, nous tenons à insister particulièrement sur l'activité de M. le Prof. S. Mândrescu en tant que Président de la Légion des prisonniers roumains en Italie. Il y a là des pages qui constituent un document inédit, qui méritent d'autant plus d'être rééditées, que, par un fâcheux concours de circonstances, on semble avoir déjà oublié les moments où les coeurs battaient à l'unisson, secoués par les souffrances communes, où exaltés d'une même joie de ces heures de malheur.

Ces nobles moments, où la volonté de vivre de la nation roumaine se manifestait par la création de formations de combat, dans l'enceinte de l'éternelle Rome, ces moments où se constituait le comité italien „Pro Romania" qui comptait à la tête de ses membres une vraie matrone romane, Mme. Maria Rygier, et le Prince Prospero Colona, le maire de Rome, ces moments méritent d'être rappelés à notre attention.

Les prisonniers roumains de l'Ardeal, du Banat et de la Bukovine, au nombre de 50.000, sous l'égide d'un comité d'initiative, présidé par le Prof. S. Mândrescu, s'incorporent dans les rangs d'une phalange de combat sur le front italien. L'admiration de l'opinion publique italienne est unanime. Partout des discours chaleureux exaltent la prochaine victoire qui devait couronner les sacrifices des deux peuples. „Je vous remercie de tout coeur", dit, dans un telegramme Orlando, le Président du Conseil des Ministres de l'époque, „et j'affirme ma profonde sympathie pour la cause de votre valeur

reuse nation et pour la confiante ténacité avec laquelle vous poursuivez la victorieuse revanche que préparent les nobles fils de votre pays".

La joie ressentie hors de la consolidation du nouvel ordre des choses après la guerre, connut la désillusion du démembrement du Banat; les dernières pages du volume font revivre cette douleur. Point de mire des nobles préoccupations de nos étudiants, la question du Banat asservi devra attirer constamment nos regards vers ceux qui n'ont pas connu les douceurs de la mère Patrie.

Le sort a voulu, que dans la lutte courageuse pour le maintien de l'intégrité du Banat roumain, des circonstances imprévues renversassent les projets les mieux établis. Les efforts enthousiastes de ceux qui luttaient pour l'entière possession de cette riche province, ont trouvé un écho dans le Prof. S. Măndrescu, qui ne ménagea point les démonstrations de protestation.

Pour mettre fin à nos observations sur ce volume, qui est un hommage à Mr. Măndrescu, nous en soulignons encore une fois le caractère éthique, et nous souhaitons de le voir lu par le plus grand nombre possible de jeunes gens qui pourront ainsi prendre une connaissance profonde des luttes qui ont précédé notre actuelle organisation nationale.

La Bulgarie est reconnaissante

Au mois de Mai de l'année en cours ont eu lieu en Bulgarie de grandes fêtes nationales. On a célébré les mille années écoulées depuis le règne du plus glorieux des tsars bulgares du joug turc. Le règne du tsar Siméon se confond avec l'époque où florissait l'ancienne littérature bulgare, avec „le siècle d'or des écrivains bulgares".

Tous les Bulgares, avec à leur tête, le Gouvernement et le roi Boris, ont pris part à cette pieuse solennité. Dans la chapelle du palais de Şumla a brûlé la flamme sacrée du souvenir.

En tête des invités figuraient les réfugiés russes. On a prononcé beaucoup de discours, on a exalté la mémoire du tsar Alexandre, le tsar libérateur, on a rendu hommage à la mémoire des soldats russes et des volontaires bulgares tombés au champ d'honneur pour la liberté du peuple bulgare; mais pour le roi Carol, pour nos glorieux soldats qui ont fait à la Bulgarie le sacrifice de leur vie, pas un mot.

La Roumanie a été oubliée.

Mais il y a plus; la société irrédente „Dobrogea" a trouvé opportun de donner à cette fête le caractère d'une démonstration hostile à notre pays, en insultant le peuple roumain, tandis que à l'endroit où s'élevait le modeste monument de Smărdan, abattu par les Bulgares pendant la guerre, entassaient herbes folles et ordures.

La Bulgarie est reconnaissante....

GRAIUL ROMĂNESC (La favella rumena)

RIVISTA MENSILE DELLA SOCIETÀ „GRAIUL ROMĂNESC”

Anno III, No. 8, 9, 10

Agosto, September, October 1929

STUDI

La Romania nuova

di Simion C. Mădărescu

Un stato piccolo, nato da sacrifici secolari, esisteva e si sviluppava allo scoppio della guerra mondiale fra i Carpazi, il Danubio, il Mar Nero ed il Pruto, inquieto del suo avvenire: la Romania di ieri; un stato ingrandito dopo la liberazione e l'incorporazione delle provincie soggette, esiste e si sviluppa vigorosamente, dopo la pace, fra la Tisa, il Danubio, il Mar Nero ed il Nistro, sicuro del suo avvenire: la Romania d'oggi, la Romania Nuova.

Comparando la Romania di ieri con quella di oggi per ciò che riguarda l'estensione territoriale ed il numero d'abitanti, molti hanno creduto giusto di dargli il nome di Romania Grande, dimenticando che la Romania di oggi non è nè più grande nè più piccola di quello che avrebbe dovuto esser da principio, se non avessimo dovuto vivere tempi tristi, dimenticando, che i confini della Rumanità, con la regrettabile amputazione del Banato, confini nei quali ha vissuto dalla colonizzazione del divo Traiano fino ai nostri giorni, senza interruzione, un popolo che nel suo nome mantiene superbo il nome della sua nobile origine: Roma, che ha dato il nome al paese abitato da lui: la Romania.

Questo nome, che al pronunciarlo evoca un intero passato glorioso e tenero nel medesimo tempo, avrebbe potuto esser cambiato, senza sbagliare, in quello di „Rumanità”, siccome rappresenta un popolo che ha esistito integramente da principio e fino oggi, mancandoci solo la consacrazione politica.

È successo anche questo, grazie all'aiuto che ci hanno dato i nostri grandi alianti e più ancora grazie ai migliori figli della patria, che hanno sacrificato la loro vita per darci la tanto sognata libertà di tutti i Rumeni, e con questo l'unità nostra nazionale. Il nome del paese intero non è cambiato, è rimasto lo stesso, perchè proprio come la Romania di ieri, anche la Romania d'oggi è un stato nazionale unitario, come constata e annuncia il primo articolo della nostra nuova Costituzione.

Oggi non abbiamo che quello che abbiamo avuto ieri: una massa densa di Rumeni nel compreso della Rumanità, e per ciò, hanno sbagliato quelli che, presi dal fremito della realizzazione della nostra unità politica si sono affrettati a parlare d'una „Romania Grande”.

Non una „Romania Grande” è risultata dal nostro sacrificio, che in realtà esisteva anche prima da esser riconosciuta e proclamata, ma una: „Romania Nuova”, nuova in tutto quello che riguarda la vita di un stato, nuova grazie alla saggezza del gran defunto Ferdinando I e dei suoi con-

siglieri, nuova grazie a l'assennatezza e all'abilità di un popolo, al quale ci si è data la possibilità di valorificare con forze unite le sue immense ricchezze naturali e le sue incomparabili virtù spirituali.

E difatti: col spingere i confini artificiali di ieri al confini naturali d'oggi, regioni delle più rigogliose, con incalcolabili ricchezze del suolo e del sottosuolo, vengono a compire le regioni, rigogliosissime anche loro, del Vecchio Regno. Ma un'altra ricchezza ancora più preziosa si è aggiunta a quella che avevamo nei confini ristretti di ieri; fratelli buoni, almeno tutto così capaci come quelli con i sacrifici dei quali hanno guadagnata la libertà. E se le nostre regioni soggette ci diedero un Andrei Mureșanu, un Simion Bărnuțiu, un Coșbuc, un Octavian Goga ed un Rebreanu, a che frutti ci possiamo aspettare dalle stesse regioni dopo esserci data la libertà di svilupparsi a comodo suo, è facile immaginarsi. Le diverse condizioni dello svolgimento fino ad oggi che, in apparenza, avrebbero cagionato alla nostra unità spirituale, non farano che rialzare il valore di una Nazione, uscita temperata dalle lotte che è stato obbligata di sopportare secoli in fila. I secoli di sofferenza e la via sotto dominazioni straniere e in condizioni diverse, possono diventare fonti di elevazione spirituale nelle anime in quali hanno lasciato tracce.

Questa nostra nazione, che ha dovuto sopportare tutte le disgrazie, ha avuto anche una gran fortuna, che poche altre nazioni l'hanno avuta: quando è arrivato il gran momento ha avuto uomini saggi per le necessità del tempo. Così fù il defunto re Ferdinando I ed i suoi consiglieri, che hanno ascoltato la voce del destino del popolo e con sacrificio l'hanno fatto vincere.

E non si sono fermati qui. Si sono resi conto che il feudalesimo medievale, non corrisponde più ai tempi moderni. E quello che in altri paesi non si realizzò che con grandi tormenti, con macello, loro hanno realizzato in modo pacifico: l'espropriazione ed il voto pubblico.

Sono le due grandi riforme che hanno completamente cambiato l'aspetto della Romania, che hanno fatto della Romania delle latifundie e dei privilegi pubblici, la Romania Nuova d'oggi, la Romania dei proprietari coltivatori della terra, la Romania dei diritti egali pubblici. Sollo chi ha conosciuto la situazione della cose nel Vecchio Regno può rendersi conto, cosa significano per la nuova situazione quelli, che hanno visto il pericolo, l'hanno prevenuto e l'hanno schivato a tempo. A loro si deve la pace e la tranquillità d'oggi degli abitanti, splendida base per lo sviluppo del paese in una democrazia ben intesa e ben avviata.

E, se la Romania Nuova, non è ancor arrivata ad aver vantaggi da queste riforme, non è meno vero, che abbiamo tutta la ragione di esser contenti della via tracciata. I nuovi proprietari, maggiorano la ricchezza nazionale, lavorando con ardore il pezzo di terra, ed il voto pubblico sarà una buonissima scuola politica per una Nazione del cui figli, quasi in unanimità, erano impediti da prender parte alla vita pubblica.

Queste due grandi riforme ci danno il diritto di applicare alla transizione dalla Romania di ieri alla Romania d'oggi le parole del vecchio nobile svizzero moribondo, von Attinghausen, disse colle mani sulla testa del bambino di Guglielmo Tell :

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit,
„Und neues Leben blüht aus den Ruinen“.

(Il vecchio mondo crolla, i tempi cambiano, ed una vita nuova spunta dalle rovine).

E questa nuova vita sarà certamente migliore e più adatta allo sviluppo della nostra cara Patria.

Ma la „Nuova Romania“ ha certi elementi, che il Vecchio Regno non ha avuto, e che, a prima vista, sembrano sconvolgere la fisionomia e la struttura della Romania di ieri : le minorità etniche.

E queste, secondo la mia profonda convinzione, non possono essere che utili al nostro sviluppo, ad una sola condizione: sapendo legarle spiritualmente alla loro nuova patria. Buon inizio si è fatto con la divisione delle terre, non facendo nessuna differenza di nazionalità.

I conducenti del nostro paese continuino a lavorare nello stesso spirito di giustizia verso tutti i figli della patria e gli sbattiti di certi agitatori si urteranno e si infrangeranno nelle masse popolari, contente della loro nuova patria, e quello, che potrebbe sembrare una nuova difficoltà nel nostro sviluppo, si può cambiare in una nuova fonte di bene per il paese : una bella e fruttuosa emulazione fra la nostra nazione e le minorità. Questo è l'unico risultato possibile, e sarà il meraviglioso frutto della saggezza degli uni e degli altri, e un caldo amor di Patria unirà tutti in un sol fascio. Questa sarà nello stesso tempo la base necessaria alla parte che la Nuova Romania dovrà avere nel Centro e nell'Oriente europeo.

Questa nuova Romania, fattore di pace interna ed esterna, dotata con tutto ciò che può desiderare un popolo, deciso di occupare il posto che merita nel concerto europeo, potrà compiere la sua missione storica come fattore economico e culturale, difendendo la cultura e la civilizzazione contro un mondo che non ha trovato altro da fare che demolire e distrurre i frutti di un lavoro da secoli in tutte le due direzioni.

Un paese, dotato da Dio con tutte le ricchezze naturali delle quali un popolo ha bisogno per poter vivere indipendente ed agiato, con una saggia politica economica conquisterà tutti i centri economici e commerciali ; un paese agricolo con un suolo e sottosuolo dei più ricchi del mondo ha tutti gli elementi necessari per crearsi da solo un'industria fiorente, per liberarsi dallo tributo che era obbligato a pagare finora, ed irradiare anche all'estero i prodotti del suo lavoro.

E poi, la „Nuova Romania“ è oggi l'unico fattore culturale nell'Oriente europeo, in istato di dare della sua cultura superiore ai stati che la circondano. Le nostre Università e le scuole superiori speciali hanno largamente aperto le porte per i giovani vicini che cercano qui uno studio superiore

a quello che potrebbero avere nel loro paese. E non sono pochi questi oggi, e certamente nell'avenire saranno di più.

La parola del poeta: „Viitor de aur țara noastră are”, (Avenire d'oro ha la nostra patria), un sogno profetico, incomincia a diventare realtà.

Questa Nuova Romania di certo contribuirà col suo genio specifico al progresso generale dell'umanità.

Su questa Romania possono contare anche i Rumeni che non hanno potuto raccogliersi sotto la stessa bandiera. Una simile Romania potrà ed avrà il dritto di pretendere dagli stati con minorità rumene per i nostri fratelli un trattamento che essa usa alle minorità etniche.

Della lingua rumena dei fratelli d'oltre Nistru

di Paul St. Ilin

A base d'una lettera, recentemente ricevuta d'oltre Nistru, constatiamo con moltissimo piacere un'evoluzione favorevole nel parlare dei nostri fratelli della repubblica moldava del 1927—1929. Quel che per noi è specialmente nuovo sono le espressioni come „transmite”, „județ”, cose che fino al 1922 non erano conosciute.

I conducenti della Repubblica Moldava hanno pensato di creare per i Rumeni di quella repubblica una lingua che non rassomigli con la lingua dei Rumeni di Romania, scordandosi che la lingua è un linguaggio vivo del popolo e che nessuna legge può modificarla, se non il popolo che la parla. Alla fusione della loro lingua con quella del regno contribuiscono in gran parte le biblioteche pure rumene, dei paesi moldavi della riva sinistra del Nistru, e sono un grand'aiuto per quelli che cercano di rialzare questi ottimi fratelli ad una più elevata cultura rumena. La lingua li aiuterà a mantenersi la nazionalità ed a rinforzare la loro coscienza etnica. Convinto di questo fatto, il signor N. Iorga ha potuto affermare in una delle sue conferenze organizzate dalla società „Frăția Românească-Frățilia”, che i Rumeni d'oltre Nistru sotto il terrore bolcevico si sviluppano e mantengono la loro origine etnica.

APPUNTI

*Frăția Românească — Frățilia (La Fratellanza Rumena): Simion C. Mândrescu
in servizio della nostra unità nazionale.*

La società „Frăția Românească-Frățilia” degli studenti del Regno e dal estero, ha pubblicato in occasione delle feste dell'Unione, un volume di omaggio, dedicato al suo presidente d'onore, Proff. Simion C. Mândrescu.

Siccome nella sua diversa attività, il signor Mândrescu è stato anche ministro plenipotenziario a Tirana, l'atto della detta società di studenti è pienamente giustificato ed era imperiosamente richiesto.

Carattere ardente, appassionato di tutto ciò che è attività pura rumena, il signor Simion C. Mândrescu deve ottenere una situazione morale diversa nella società rumena, tanto più quanto nel dibattito dei problemi imposti alla nostra vita politica, ha avuto un atteggiamento affettuoso e non smentito anche con le aspirazioni sincere degli studenti rumeni.

Il volume intitolato „Simion C. Mândrescu in servizio del la nostra unità nazionale”, bene composto, con molto senso critico dal punto di vista editoriale, ci offre un materiale variato, riguardando le opere della nostra epopea nazionale.

Si presentano successivamente le fasi della nostra unità, incominciando con la creazione della „Liga per l'unità culturale di tutti i Rumeni”, passando al periodo che ha preceduto l'inizio della guerra, e continuando poi con l'evoluzione della offensiva in pieno scoppio, insistendo largamente sull'attività dei prigionieri rumeni in Italia.

La conclusione comprende tutti gli argomenti per la liberazione e la conservazione del Banat rumeno.

Nell'intero lavoro si vede il tono oggettivo e modesto degli studenti componendo il comitato della detta società, lasciando vedersi la parte di contributo personale del Proff. Smion C. Mândrescu.

„Consideriamo che il fatto storico dell'unità dei Rumeni, coronato da sacrifici innumerevoli”, scrive nella prefazione il comitato della società „Frăția Românească”, „consacrato dal contributo generoso, disinteressato, pieno d'abnegazione degli uomini animati dallo spirito di nazionalismo immutabile, costituisce per noi studenti un esempio che deve esser sempre vivo nelle nostre coscienze.

La descrizione degli periodi storici, la rievocazione delle fasi della nostra epopea drammatica nazionale, il mettere in evidenza i fatti politici nei quali sono state concepite le idee concretizzate nell'attuazione della Romania d'oggi, formano il tesoro dal quale devono ispirarsi nell'avvenire i portavoce del sentimento nazionale rumeno.

Il signor Proff. Univ. Simion C. Mândrescu, presidente d'onore della società studentesca „Frăția Românească-Frăția”, occupando un posto importante nello svolgimento delle lotte nazionali per la liberazione dei fratelli soggetti, come persona che ebbe una parte importante nel fissare gli atteggiamenti politici che hanno determinato la nostra entrata in azione, ha prestato in servizio dell'idea di Nazione e Patria, tutto ciò che un'animo ardente, una mente astuta ed un cuore sensibile di bravo Rumeno può offrire”.

È un metodo ben ispirato.

Il signor Simion Mândrescu in collaborazione intima con lo slancio caldo ed immutabile di N. Filipescu, con la sagacità ed intransigenza di Tache Ionescu, ha formato quel forte ed ardente trio della „Federazione unionista”.

Il suo impeto vivo ed instancabile ha determinato principi di unioni

giovanili, incominciando dalla scuola, e lo stesso spirito di combattente immutabile lo ha guidato nel dirigere le varie azioni nazionalistiche.

La sosta che facciamo, tentati dalle pagine offerte come esempio dalla laboriosa società studentesca, ci rievoca con nostalgia certi nomi da molto scomparsi fra di noi.

Così i compagni dei tempi vissuti alla Scuola Normale Superiore: Buzan, Lupulescu, Bogdan. Poi figure proeminenti della nostra vita pubblica: Xenopol, C. Giurescu, Dr. Istrati, Fleva, Barbu Delavrancea, l'abate Lucaci, Gh. Ranetti, Ion Ursu, Em. Slușanschi, Ion Grămadă ed altri.

Ed un incerto sentimento nasce, guardandoci attorno a quelli, oggi con le tempie incanutite, i giovani vivaci d'alora: Proff. Simeon Mehedinți, Rădulescu-Motru, N. Iorga, G. Popa-Lisseanu, Gh. Murnu, Em. Antonescu, I. Grădișteanu, O. Goga, I. Agărbiceanu, V. Goldiș, St. Ciceo Pop, Iuliu Maniu, Vaida Voivod, Aurel Vlad etc., gli studenti d'allora, convinti della giustizia della causa rumena, come quelli d'oggi: I. Anastasescu Floru, Mihail Dragomirescu, Gh. Dragu, I. Rădulescu-Pogoneanu, B. Cecropide, Gh. Sapcaliu, arditi combattenti contro il „kulturegylet" e li „kisededovi".

Con vero sollievo d'animo, questo libro da una coscienza giovanile, ritiene l'attenzione del lettore in una commovente meditazione.

Senza accorgersi, si vien a sapere, che lo zodiaco, sotto il quale ha attuato il presidente d'onore, festeggiato in questo volume, è stato lo zodiaco felice della Rumanità.

Una maggior ricompensa per la fatica e il contributo deposti non poteva esser.

L'atto interpretativo del laborioso comitato è degno d'un abilità considerata come simbolo.

Per concludere cerco di insistere in modo speciale anche sull'azione sviluppata dal Proff. Simion Mândrescu, comme presidente ed organizzatore della legione dei prigionieri in Italia.

Son pagine che costituiscono un documento inedito e dovranno esser reeditate tanto più che per uno stranio concorso di aventi, gli episodi, vissuti nel ritmo delle comuni sofferenze, l'irradiazione delle stesse gioie dei giorni irrequieti sembrano esser scordate.

Quei momenti di elevezione, quando la volontà di vivere della Nazione rumena si attuava con la creazione di certi nuclei di battaglia, nel foro di Roma Eterna, la costituzione del comitato italiano Pro Rumeni, nel quale la signora Maria Rygier si è distinta come vera matrona romana, con a capo il Principe Prospero Colona, sindaco di Roma, sono momenti da mantenere vivi e presenti in tutte le coscienze.

I prigionieri della Transilvania, Banat e Bucovina, che raggiungono la cifra di 50.000, con un comitato di iniziativa, presidato dal Prof. Simion Mândrescu, si incolonnano in falangi di battaglia sulla fronte italiana. L'ammirazione dell'opinione pubblica italiana è unanime. Ovunque si parla con simpatia, accennando alla vittoria che doveva essere d'ambo i popoli.

„Vi ringrazio di tutto cuore”, dice in un telegramma l'on. Orlando, Presidente del Consiglio dei Ministri, „e vi confermo la mia profonda simpatia per la causa della vostra valorosa nazione, la fiducia con la quale seguite la rivincita vittoriosa per la quale si preparano i nobili figli della vostra nazione”. Nel ordine delle gioie vissute contemporaneamente all'assetto della nuova situazione, dopo la fine della guerra, il doloroso storpiamento della regione del Banat è pure rammentato nelle ultime pagine del volume.

Considerata come degna e lodevole significazione, la questione del Banat dovrà esser una continua preoccupazione dei nostri studenti, pensando sempre a quelli rimasti senza consolazione. Il destino ha voluto, che l'ardita lotta per conservare il Banato rumeno intero sia arrovesciata da un'inattesa piega. Lo zelo e l'animo messo nella lotta della conservazione di questa rigogliosa ima provincia ha riunito insieme, in fronte a tutte le dimonstrazioni di protesto, anche la voce del Proff. Simion Mândrescu.

Chiudendo la fila di appunti su questo volume omaggiato, rilievo di nuovo il carattere morale ed auguro che sia approfondito sempre di più dai nostri giovani, nel senso dei tormenti e dei sacrifici che hanno preceduto l'attuale situazione della nostra Patria.

La Bulgaria riconoscente

Nel mese di Maggio dell'anno in corso ebbero luogo in tutta la Bulgaria grandi feste nazionali. Fù festeggiato un millenio dal regno del più glorioso tzar bulgaro, Simeon, ed il semicentenario dalla liberazione dei Bulgari di sotto il gioggio dei Turchi.

Il regno dello tzar Simeon coincide con l'epoca quando la vecchia letteratura bulgara era fiorente, coincide col „secolo d'oro” della letteratura bulgara.

Tutti i Bulgari in fronte col governo e col re Boris hanno partecipato a questa pia solennità. Nella chiesetta del palazzo di Sumla è stato acceso il lumine col fuoco sacro.

Fra i primi invitati sono stati i fuggiaschi russi.

Si tennero molti discorsi, si glorificò la memoria dello tzar Alessandro, lo tzar liberatore, si onorò la memoria dei soldati russi e dei volontari bulgari caduti sul fronte per la liberazione della nazione bulgare, ma del re Carol, dei nostri bravi, che morirono per la Bulgaria, neanche una parola.

La România fù dimenticata.

Ma non è questo tutto:

La socità irredente „Dobrogea” trovò giusto di trasformare questa „festa” in una manifestazione ostile al nostro paese, usultando il popolo rumeno, e sul luogo, dove si trovava il modesto monumento di Smârdan, distrutto dai Bulgari nel tempo della guerra, oggi giacciono immondizie e crescono erbe selvagge.

La Bulgaria riconoscente !

a. b. c.

GRAIUL ROMÂNESC (Das rumänische Wort)

MONATSSCHRIFT DES KULTURVEREINS „GRAIUL ROMÂNESC“

III. Jahrgang, No. 8, 9, 10

August, September, Oktober 19.9

AUFSÄTZE

Das neue Rumänien

von Simion C. Măndrescu

Ein kleiner Staat, entstanden aus schweren, jahrhundertlangen Kämpfen, bestand unentwickelt sich bei Ausbruch des Weltkrieges zwischen Karpathen, Donau, Schwarzem Meere und Pruth, besorgt um seine Zukunft: Das gestrige Rumänien; ein, durch Anschluss der verschwisterten Provinzen vergrößerter Staat, besthebt und entwickelt sich kräftig seit Friedensschluss zwischen Theiss, Donau, Schwarzem Meere und Dnjester, zukunftssicher: Das neue Rumänien, das heutige Rumänien.

Viele glaubten sich berechtigt das heutige Rumänien Grossrumänien zu nennen, weil es um so viel an räumlicher Ausdehnung und Einwohnerzahl gewonnen hat. Sie vergessen aber, dass das heutige Rumänien weder grösser, noch kleiner ist, als es von Anbeginn hätte sein sollen, wenn uns keine unglücklichen Zeiten heimgesucht hätten; das die Grenzen Rumäniens, mit einer bedauerlichen Ausnahme in Banat, mit denen des Rumänientums zusammenfallen, Grenzen innerhalb welcher seit deren Kolonisierung durch Trajan bis zum heutigen Tage, ohne Unterbrechung ein Volk gelebt hat, das in seiner Benennung mit Stolz den Namen seiner edlen Herkunft: Rom, bewahrt und dem von ihm bewohnten Lande den Namen Rumänien gegeben hat.

Dieser Name, der bei seiner Aussprache eine ganze ruhmreiche und wehmütige Vergangenheit ins Gedächtnis ruft, könnte, ohne zu fehlen, mit Rumänentum ersetzt werden, da er ein Volk benennt, das kontinuierlich und einheitlich von Anfang bis heute bestanden hat; es hat ihm nur die politische Grundlage gefehlt.

Nunmehr ist auch diese gekommen, dank der Unterstützung, die uns seitens unserer grossen Alliierten zum Anteil geworden ist, und dank insbesondere unserer besten Söhne, die ihr Leben für die solange erträumte Befreiung aller Rumänen und somit für unsere nationale Einheit geopfert haben. Der Titel des vergrößerten Landes hat sich nicht geändert, ist derselbe geblieben, weil ebenso wie das gestrige, auch das heutige Rumänien ein nationaleinheitlicher Staat ist, wie das Art. I unserer Verfassung ausdrücklich ausspricht.

Wir haben auch heute nichts mehr, als wir gestern hatten: eine gedrängte Masse von Rumänen innerhalb des Rumänentums und daher haben diejenigen gefehlt, die im ersten Rausche der Verwirklichung unserer politischen Einheit sich beeilt haben, von „Grossrumänien“ zu sprechen.

Nicht ein Grossrumänien ist die Folge unserer Aufopferung, denn dieses

bestand auch vor seiner Anerkennung und Proklamation, sondern ein „Neues Rumänien“, neu in Bezug auf alles was das Leben eines Staates betreffen kann, neu dank der Umsicht des grossen Verstorbenen Ferdinand I und seiner Ratgeber, neu dank der Tüchtigkeit und Klugheit eines Volkes, dem man die Möglichkeit gegeben hat, mit vereinten Kräften seine natürlichen Schätze und seine unübertroffenen seelischen Eigenschaften zu verwerten.

Und in der Tat: Durch Zurückdrängung der künstlichen Grenzen von gestern bis zu den heutigen natürlichen Grenzen, sind überreiche Gebiete mit unermesslichen ober- und unterirdischen Schätzen gekommen, den sein so sagenhafter Reichtum des Altreiches zu erhöhen und zu vervollständigen. Ein anderer, noch wertvollerer Reichtum fügte sich dabei zu dem hinzu, was wir schon früher innerhalb unserer beschränkten Grenzen hatten: gute Brüder, zumindest so tüchtig wie jene, durch deren Opfer sie ihre Freiheit gewonnen. Und wenn unsere unter fremder Herrschaft schmachtenden Zweige einen Andrei Mureşanu, Simion Bărnuţiu, Coşbuc, Octovian Goga und Liviu Rebreanu geben konnten, welch schöne Früchte wir von denselben Zweigen erwarten können, nachdem man ihnen die Möglichkeit gegeben sich in aller Freiheit zu entfalten, ist leicht begreiflich.

Die verschiedenen Entwicklungsbedingungen, die bis heute unsere geistige Zusammengehörigkeit scheinbar gestört haben konnte, werden nicht anderes bewirken, als den Wert eines Volkes zu erhöhen, das aus den Kämpfen, die es Jahrhunderte hindurch führen musste, gestählt hervorgegangen ist. Die vielen Jahrhunderte, während welcher die Rumänen in Unglück unter fremder Herrschaft und verschiedenen Bedingungen gelebt hat, können erhabene Momente in der Seele derjenigen werden, in denen sie Spuren und Widerhall zurückgelassen haben.

Dieses Volk, das alle nur möglichen Unglücksfälle erdulden musste, hat auch ein grosses Glück gehabt, das wenige andere Nationen gehabt haben:

Als die grosse Stunde schlug, hatte es Männer an seiner Spitze gehabt, die den Ruf der Zeit verstanden. Es war der König Ferdinand und seine Ratgeber, die die Stimme des Schicksals befolgten, um auf dem Wege des Opfers zum Sieg zu gelangen.

Und sie begnügten sich nicht damit. Sie sahen ein, dass das mittelalterliche Feudalwesen den neuen Zeiten nicht mehr entspricht. Und das, was in aderen Ländern nur unter grossen Wirrnissen und Blutvergiessen verwirklicht wurde, das haben sie auf friedlichem Wege erreicht: die Enteignung des Grossgrundbesitzes und das allgemeine Wahlrecht.

Diese sind die zwei grosse Reformen, die das Aussehen Rumäniens vollkommen verändert haben, die es bewirkten, dass aus dem Rumänien des Grossgrundbesitzes und der Privilegien, das neue heutige Rumänien werde, das Rumänien der kleingrundbesitzenden Landwirte, das Rumänien der gleichen bürgerlichen Rechte. Nur wer die Sachlage des Altreiches gekannt hat, kann sich darüber Rechenschaft geben, welche Bedeutung für

die neue Sachlage diejenigen haben, die die Gefahr vorausgesehen und rechtzeitig behoben haben. Ihnen muss man die heutige Ruhe und den Frieden der Bürger verdanken, Zustände, die für die Entwicklung des Landes auf gut verstandener demokratischer Praxis von grundlegender Bedeutung sind.

Und obgleich das Neue Rumänien die volle Ausbeutung dieser Reformen noch nicht bewerkstelligen konnte, ist es nicht weniger wahr, dass wir genügende Gründe haben, vom eingeschlagenen Weg zufrieden zu sein. Die neuen Eigentümer werden das nationale Vermögen vergrössern, indem sie ihr Stückchen Erde mit Freude bearbeiten, während das allgemeine Wahlrecht eine glänzende politische Schule sein wird für ein Volk, dessen Söhne fast zur Gänze von der Teilnahme am öffentlichen Leben ausgeschlossen waren.

Diese zwei grossen Reformen berechtigen uns den Uebergang vom gestrigen zum heutigen Rumänien mit den Worten des alten, sterbenden Edlen, von Attinghausen, zu charakterisieren, der, die Hände auf dem Kopfe von Tells Kinde haltend, die Worte spricht:

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit,
„Und neues Leben blüht aus den Ruinen“.

Und dieses neue Leben wird gewiss besser und der Entwicklung unseres teuren Vaterlandes günstiger sein.

Aber das „Neue Rumänien“ hat einige Elemente, die das Altreich nicht gehabt, und die beim ersten Anblick den Charakter und die Struktur des gestrigen Rumäniens zu trüben scheinen: die ethnischen Minoritäten.

Aber auch diese können, nach meiner tiefen Ueberzeugung, nichts anderes, als unserer Entwicklung nützlich sein, jedoch unter einer Bedingung: wir sollen wissen sie an unser Vaterland seelisch zu binden. Ein guter Anfang wurde mit der Aufteilung des enteigneten Grossgrundbesitzes gemacht, bei welcher auf keinerlei nationale Verschiedenheit geschaut wurde.

Die Führer unseres Landes mögen nur fortsetzen in diesem Sinne zu arbeiten, und die Versuche einiger Agitatoren werden an den Volksmassen anprallen, die mit ihrer neuen Lage zufrieden sind, und was als eine neue Schwierigkeit in unserer Entwicklung aufzutauchen schien, kann in eine neue Quelle des Wohlstandes für unser Land umschlagen; ein schöner und fruchtbringender Wettstreit zwischen unserer Nation und den Minoritäten. Dies wird auch die einzige mögliche Folge sein, wird die wundervolle Frucht der Klugheit der einen wie der anderen Partei, und eine wahre Vaterlandsliebe wird alle vereinigen. Diese Tatsache wird nun auch die Basis bilden für die Erfüllung der Rolle, die das Neue Rumänien in Zentrum und Osten Europas zu spielen berufen sein wird.

Dieses Neue Rumänien, ein Faktor des Friedens im Innern und nach aussen, ausgestattet mit all dem, was sich ein Volk nur wünschen kann.

ent-chlossen den Platz zu erfüllen, den es im europäischen Konzert verdient, wird seine historische Mission gewiss erfüllen können, in dem es also ein Bollwerk bilden würde zur Verteidigung der europäischen Kultur und Zivilisation, gegen eine Welt, die nichts besseres zu tun gefunden hat, als zu zerstören und zu vernichten was jahrhundertlange Bemühungen zustandegebracht.

Ein Land, dem Gott alle natürlichen Reichtümer zugeteilt, die ein Volk benötigt, um unabhängig und in Überfluss zu leben, wird durch eine vernünftige oekonomische Politik alle Absatzgebiete erobern, denen es um Erzeugnisse unseres Landes zu tun ist: ein landwirtschaftltreibendes Volk, das über einen ungeheuren Reichtum verfügt, hat auch die notwendigen Elemente, um sich eine eigene blühende Industrie zu schaffen, um nicht mehr an fremde Länder diesen Tribut zu zahlen, den es bis vor kurzem zu zahlen bemüssigt war.

Ueber dies ist heute „das Neue Rumänien“ der einzige kulturelle Faktor im Osten Europas imstande von seiner überlegenen Kultur auch den anderen angrenzenden Staaten davon abzugeben. Unserer Universitäten und höheren Lehranstalten haben ihre Tore für die Söhne unserer Nachbarn weit geöffnet, die hier eine höhere Ausbildung als im eigenen Lande erfahren können. Die Zahl dieser Leute ist übrigens nicht einmal so klein und gewiss werden morgen noch mehr sein. Das Wort unsres Dichters „Eine goldene Zukunft steht Rumänien bevor“, ein prophetischer Traum, beginnt Verwirklichung zu werden.

Dieses Neue Rumänien wird mit Bestimmtheit mit seinem spezifischen Genie zum allgemeinen Fortschritt der Menschheit beitragen.

Bei einem solchen Rumänien, werden die Rumänen, denen es nicht gegeben war, sich unter demselben Banner zu sammeln, eine kräftige Unterstützung finden können. Ein solches Rumänien wird wohl auch das Recht haben, von den Staaten mit rumänischen Minoritäten eine gleiche Behandlung zu verlangen, wie es selbst seinen Minoritäten zu teil werden lässt.

Etwas über die rumänische Sprache unserer Brüder von jenseits des Dnjester
von Paul St. Ilin

Auf Grund eines von jenseits des Dnjester erhaltenen Schreibens, stellen wir mit Freude fest, dass sich die Sprache unserer Brüder aus der Moldauischen Republik von 1917—1929 wesentlich gebessert hat. Was insbesondere neu scheint sind Ausdrücke wie „transmite“ (übermittelt), „judet“ (Bezirk), die bis 1922 unbekannt waren.

Die Führer der „Moldauischen Republik“ haben daran gedacht, für die Rumänen aus dieser Republik eine Sprache zu schaffen, die der im Königreiche Rumänien gesprochenen nicht ähnlich sein sollte. Dabei vergassen sie, dass die Sprache ein lebendes Organ ist und dass kein Gesetz sie ändern kann, als das Volk selbst, das sie spricht. Zur Vereinheitlichung ihrer Sprache mit der aus dem Altreich, tragen in grossem Masse die rein-rumänischen

Bibliotheken bei, die in dem moldauischen Dörfern links des Dnjester eine mächtige Stütze bilden für die, welche diesen guten Brüdern den Zugang zu einer höheren rumänischen Kultur ermöglichen wollen.

Die Sprache wird ihnen behilflich sein, ihre Nationalität zu bewahren und ihr ethnisches Zusammengehörigkeitsgefühl zu befestigen. Auf Grund dieser Tatsache, hat Herr N. Jorga in einem der von der Gesellschaft „Frăția Românească-Frăția” organisierten Vorträge behaupten können, dass die Rumänen jenseits des Dnjester, trotz der bolschewistischen Knute sich entwickeln und ihren ethnischen Ursprung bewahren.

So ist es und dabei wird es bleiben.

NOTEN

Simion C. Mândrescu im Dienste unserer nationalen Einheit

Der Verein „Frăția Românească-Frăția” der Studenten aus dem Königreich und von jenseits der Landesgrenzen hat bei Gelegenheit der Vereinigungsfeiern ein Huldigungswerk herausgegeben, welches ihrem Ehrenpräsidenten, Herrn Professor Simion C. Mândrescu, gewidmet ist.

Da Herr S. Mândrescu bei seiner weitverzweigten Tätigkeit auch bevollmächtigter Gesandter in Tirana war, so ist die Handlungsweise des erwähnten studentischen Vereins vollauf gerechtfertigt und war sogar eine absolute Notwendigkeit.

Ein lebhafter Geist, der von Leidenschaft für alles rein Rumänisches glüht, musste Herr S. Mândrescu eine besondere moralische Würdigung in unserer Rumänischen Gesellschaft erhalten, umso mehr, als bei allen Problemen, die unserm politischen Organismus gestellt werden, Herr Mândrescu eine warme, unerschütterliche Anhänglichkeit auch für die aufrichtigen und reinen seelischen Regungen der rumänischen Studentenschaft bewiesen hat.

Der Band mit dem Titel „Simion C. Mândrescu im Dienste unserer nationalen Einheit” ist schön gearbeitet, auch besonders was die Verlagsarbeit anbetrifft, und bietet uns ein mannigfaltiges Material für unser nationales Drama.

Es werden uns hintereinander die Etappen unserer Einigungsprozesses dargestellt; man beginnt mit der Gründung der „Liga für die kulturelle Einheit aller Rumänen” geht über zur Periode, die ihrem Eintritt in die Tätigkeit vorausgeht, und setzt dann mit dem entwicklungsgemässen Verlauf unserer Offensive in vollster Entfaltung fort, indem besonders die Tätigkeit der rumänischen Kriegsgefangenen in Italien behandelt wird. Am Schluss enthält die Arbeit Darstellungen über die Rettung und Erhaltung des rumänischen Banats.

In der ganzen Arbeit lässt der bescheidene und objektive Ton der Studenten, die das Komitee des obenerwähnten Vereins bilden, erkennen in wie weit hierbei Herr S. C. Mândrescu persönlich mitgewirkt hat.

Im Vorwort sagt das Komitee der „Frăția Românească”: „Wir sind überzeugt, dass der historische Akt der Vereinigung aller Rumänen, der durch

Opfer ohne Zahl gekrönt ist, und geweiht durch den grossmütigen des uninteressierten, sich selbst verleugnenden Beitrag von Männern, die durch den Geist des unwandelbaren Nationalismus beseelt waren, für uns, die Studentenschaft, ein Beispiel sein wird, welches immer unser Gewissen wach halten wird.

Die Wiederbelebung der historischen Episoden, die Wiederneuwerdung der Phasen unseres nationalen Dramas, das in Augenschein-Bringen der politischen Ereignisse, in denen die Ideen, die in der Gestaltung des heutigen Rumäniens verwirklicht wurden ihren Keim fanden, bildet einen Schatz, aus welchem in der Zukunft die Träger des rumänischen Empfindens ihre Inspirationen schöpfen werden.

Herr Universitätsprofessor Simion C. Mândrescu, der Ehrenpräsident des Studentenvereins „Frăția Românească-Frăția“, der eine Führerstellung in der Ausbreitung der nationalen Kämpfe für die Befreiung der unterjochten Brüder innehat, als einer, der eine entscheidende Rolle in der Fixierung der politischen Haltung, die unser in Tätigkeittreten bestimmte, gespielt hat, hat im Dienste der Volks- und Vaterlandsidee immer geleistet, was ein lebendiger und scharfer Geist und das fühlende Herz eines tapferen Rumänen zu bieten hat.

Herr Simion C. Mândrescu, in engster Zusammenarbeit mit dem warmen und unerschöpflichen Schwung des N. Filipescu und der Beständigkeit des Tache Ionescu hat jenes starke und begeisterte Trio der „Federația Unionistă“ gebildet.

Sein lebendiger, unermüdlicher Impuls hat die Anfänge der Jünglingsverbände im Schulleben hervorgerufen, und derselbe unabänderliche Kampfgeist hat ihn in der Führung unzähliger nationalistischer Aktionen geleitet.

Angeregt durch die für Fleiss beispielgebenden dargebotenen Zeilen des Studentenvereins, machen wir einen Augenblick halt, um uns wehmütig der Namen einiger zu erinnern, die schon seit lange nicht mehr unter uns weilen.

So die Genossen der Schulzeit auf dem höheren Lehrerseminar: Buzan, Lupulescu, Bogdan. Hierauf hervorragende Gestalten unseres öffentlichen Lebens: Xenopol, C. Giurescu, Dr. Istrati, Fleva, Barbu Delavrancea, der Pfarrer Lucaci, Gh. Ranetti, Ion Ursu, Em. Slușanschi, Ion Grămadă u. a.

Und ein undeutliches Gefühl beschleicht uns, wenn wir um uns auf diejenigen sehen, deren Schläfen heute grau sind, die lebenslustigen Jünglinge von damals: Prof. Simion Mehedinți, Rădulescu Motru, N. Iorga, Gn. Popa Lisceanu, Gh. Murnu, Em. Antonescu, I. Grădișteanu, O. Goța, I. Agârbiceanu, V. Goldiș, St. Cicio Pop, Iuliu Maniu, Al. Vaida Voevod, Aurel Vlad, etc.; die Studenten von damals, die an die gerechte Sache des Rumänentums glaubten, wie die heutigen: I. Anastasescu, Floru, Mihail Dragomirescu, Gh. Dragu, I. Rădulescu-Poșoneanu, B. Cecropide, Gh. Saocăliu, die heftigen Kämpfer gegen den „kultüregylet“ und die „kisdedove“.

Mit wahrhaft jugendlicher Abspannung hält dieses Buch, das aus einem

klaren jugendl'chen Deaken entstanden ist, einen, nachdem man es gelesen hat, im eindrucksvollen Nachdenken gefangen.

Unmerklich sagt es einem, dass das Zeichen, unter dem der Ehrenpräsident der durch dies Huldigungswerk gefeiert wird, gewirkt hat, das Zeichen des glücklichen Genius des Rumänentums war.

Einen grösseren Lohn für den Fleiss und dargebrachten Beitrag gibt es nicht, Die deutende Geste des fleissigen Komitees wusste auf der Höhe der wirklich symbolischen Tüchtigkeit zu sein...

Zum Schluss will ich besonders auf die Tüchtigkeit Herrn Prof. S. Mândrescu als Präsident der rumänischen Gefangenlegen in Italien hinweisen.

Es sind Seiten, die ein nichtveröffentlichtes Dokument darstellen und welche unsonmehr bekannt gemacht werden müssen, als durch seltsame Umstände bedingt, die Episoden, die im Rhythmus gemeinsamen Leidens erlebt wurden, das Gefühl derselben Freuden in den Tagen des Leidens vergessen zu sein scheinen.

Jene erhebenden Augenblicke, als der Lebenswille der Nation durch Gründung einiger Kampfzellen Ausdruck fand, und als im Forum der ewigen Rom die Konstituierung des italienischen Komitees „Pro Romeni“, in welchem sich Frau Maria Rygier als wahre römische Matrone hervorhob, und an dessen Spitze Prinz Prospero Colona, der Bürgermeister Roms, stand, geschah, so sind dies Momente, die wiedergesehen und wiedererneuert werden müssen.

Die rumänischen Kriegsgefangenen aus Siebenbürgen, dem Banat und der Bukovina, die die Zahl 50.000 erreichten, mit einem Komitee, dem Prof. S. C. Mândrescu vorstand, stellten sich geschlossen zum Kampf an der italienischen Front.

Die Bewunderung der öffentlichen italienischen Meinung ist einstimmig. Überall werden warme Worte gesprochen, indem der Sieg vorausgesehen wird, der beiden Völkern gehören muss.

„Ich danke Ihnen von Herzen“ sagt in einem Telegramme Orlando, der Präsident des Ministerrats, „und versichere Sie meiner tiefsten Sympathie für die Sache Ihrer wertvollen Nation, und für das Vertrauen mit welchem Sie die siegende Revanche verfolgen, für welche Sie die hervorragenden Söhne Ihres Landes vorbereiten“.

Nach der Reihe der erlebten Freuden, die mit der neuen Lage der Dinge nach dem Kriege zusammenfielen, wird uns die schmerzliche Verstümmelung des Banats auch noch in den letzten Seiten in Erinnerung gerufen. Als Punkt von erhebender Bedeutung für die Tätigkeit unserer Studenten, muss die Sache des geraubten Banates, ein Motiv unausgesetzter Ausschau nach den ungetröstet Gebliebenen, sein.

Das Schicksal hat es gewollt, dass die Kämpfe, die mit so viel Begeisterung für die Erhaltung des ganzen rumänischen Banats geführt wurden, durch eine unvorhergesehene Umkehrung der Pläne, vergeblich gemacht

wurden. Der Eifer und die Hingabe, die er in den Kämpfen um die ungeschmälerte Erhaltung dieser reichen Provinz bewies, hat an die Spitze aller Protestdemonstrationen die Stimme des Professors Simion C. Măndrescu gestellt.

Indem ich die Reihe meiner Bemerkungen über diesen Huldigungsband schliesse, hebe ich noch einmal seine etische Prägnanz hervor, und wünsche, dass sie von möglichst vielen Jünglingen vertieft werde im Sinne der Mühen die unserm gegenwärtigen Zustand vorausgingen.

Das dankbare Bulgarien

Im Mai, d. J., wurden in ganz Bulgarien grosse nationale Feierlichkeiten abgehalten. Man feierte die tausendste Wiederkehr des Beginns der Herrschaft des glorreichsten bulgarischen Zaren, Simeon, und das fünfzigste Jahr seit der Befreiung der Bulgaren vom Türkenjoch.

Die Herrschaft des Zaren Simeon fällt in die Zeit, wo die altbulgarische Literatur ihren Höhepunkt erreicht hatte, „das goldene Jahrhundert des bulgarischen Schrifttums“.

Ganz Bulgarien, voran die Regierung und Zar Boris, nahmen an dieser weihvollen Feier Teil. In der Kapelle des Palastes zu Sumla wurde das heilige Feuer entfacht.

Unter den ersten Gästen waren die russischen Emigranten. Viele Reden wurden gehalten, das Andenken des Zarfreyers Alexander wurde erhoben, das Andenken der im Kampfe für die Befreiung des bulgarischen Volkes gefallenen russischen Soldaten und bulgarischen Freiwilligen geehrt, jedoch über den Fürsten Carol, über unsere tapferen Krieger, die ihr Leben für Bulgarien geopfert hatten, erwähnte man kein Wort!

Rumänien war vergessen!

Aber nicht genug damit: der irredentistische Verein „Dobrudscha“ hielt es für angemessen diese Feier in eine unserm Lande feindliche Demonstration zu verwandeln und sie beschimpfte unser Volk; und auf der Stelle des bescheidenen Denkmals von Smărdan, das von den Bulgaren während des Krieges vernichtet wurde, wächst Unkraut und es diente als Müllhaufen.

Das ist bulgarische Dankbarkeit...

GRAIUL ROMÂNESC (The Roumanian Speech)

MONTHLY REVIEW OF THE CULTURAL SOCIETY „GRAIUL ROMÂNESC”

ol. III, No. 8, 9, 10

August, September, October 1929

STUDIES

The New Rumania

By Simion C. Mândrescu

A small state, emerged from difficult and secular trials, existed and was prospering between the Carpathians, Danube, the Black Sea and Prut, when the world war broke out, anxious of its future: the Rumania of yesterday. A larger state, through the liberation and incorporation of its sister provinces, is existing and vigorously prospering, since the peace treaty, between Tisa, Danube, Black Sea and Dniester, sure of the day-to-come, sure of its future: the New Rumania, the Rumania of to-day.

Comparing the Rumania of to-day with the Rumania of yesterday, as to the extension of her territory and the number of her inhabitants, many people have thought it right to give Rumania of to-day the name of Great Rumania, forgetting that Rumania of to-day is neither greater nor smaller, than it ought to have been from the beginning, had not unlucky times come over us; forgetting, that the boundaries of Rumania of to-day are not but the boundaries of the Rumanian people — with a regrettable loss in our detriment in Banat — boundaries within which have lived, since the colonization of the divine Trajan to this day, without interruption, a people who proudly have kept, in their denomination, the name of their noble origine: Rome, and who have given the country, inhabited by them, the name of Rumania.

This also has come, owing to the help given us by our great allies and at the same time, could have been changed, without mistaking, with that of „Rumanianry” since, it represents a people that existed, as a single whole, from the beginning to this day, wanting only political consecration.

This also has come, owing to the help given us by our great allies and owing especially to our best sons, who have sacrificed their lives, to give us the long dreamed of liberty of all the Rumanians and at the same time our national unity. The title of the united country has not changed, it has remained the same, because like the Rumania of yesterday, the Rumania of to-day too, is a national integral state, as it may be seen and heard from first article of our new constitution.

We possess nothing else to-day, but what we had yesterday: a compact mass of Rumanians within the territory of Rumanianism, and therefore, they have committed a mistake, who, penetrated by the shiver of the realization of our political union, were in a haste to speak of Great Rumania.

Not a „Great Rumania” has come to life, through our sacrifices, which in reality it existed even before its recognition and proclamation, but a „New Rumania”, new in all that concerns the life of a state; new, owing to the wisdom of her Great Dead, the late King Ferdinand the First and of his councillors; new, owing to the prudence and worth of a people, to whom has been given the possibility to value, with united powers, the immense natural riches and unsurpassed spiritual qualities.

And in truth: By pushing the artificial boundaries, of yesterday, to the natural boundaries of to-day, provinces of the richest, possessing incalculable wealth of the soil and subsoil, have come to complete the provinces of the old kingdom, the riches of which were also legendarily rich.

But, a special wealth, even more precious, has been added to what we had in our restrained boundaries of yesterday: good brothers at least just as worthy as those, could give us such men as: Andrei Mureşeanu, Simion Bărnuţiu, Coşbuc, Octavian Goga, Rebreanu, what fruits can we expect from the same branches, after having given them the possibility to develop themselves, in freedom, we can easily imagine. The special conditions of development until to-day, which, in appearance, may have disturbed our spiritual unity, will not do, but increase the value of a nation, which has come to life strengthened, from the battles it had to fight centuries after centuries of suffering; and, the life under foreign nations in different conditions may become superior sources, in the souls of those, in whom they have left traces and echoes.

This people of ours, who had to endure all the misfortunes of the world, had also a chance, which few nations had. When the great hour has come, they had leaders who understood the call of the times. These have been the late king Ferdinand the First and his councillors, who listened to the voice of the people's destiny and led him on the way of sacrifice to victory.

And they have not stopped only at that.

They have understood that the feudalism of the middle ages with everything that belongs to it, does not, any longer, correspond with the now times. And, what in other countries has not been realised but with great troubles and bloodshed, they realised it in a peaceful way: the expropriation and the universal suffrage.

These are the two great reforms, which have entirely changed the face of Rumania, and which have made from the Rumania of great land estates and of civil privileges, the Rumania of to-day, the Rumania of the small farmers, who cultivate their land, the Rumania of equal civil rights. Only the man, who has known the state of things in the old kingdom, can understand what means the new state of things; those who have seen the danger, have prevented and avoided it in time: to them we owe the peace and the quiet of to-day of all the citizens, the admirable basis for the progress of the country in a thoroughly understood and well couched democratism.

And if the New Rumania has not reached the time to draw all the

profits out of these reforms, it is not less true that we have every motive to be satisfied with the way we have cut out our road. The new owners will increase the national wealth, working with love their piece of land, and the universal suffrage will be an admirable political school for a nation, whose sons were, almost in their totality, prevented from taking part in public life.

These two great reforms give us the right to apply to the transition from Rumania of yesterday to the Rumania of to-day the words of the old, dying, noble Swiss, von Attinghausen, uttered with his hands on the head of William Tell's child :

„Das Alte stürzt, es ändert sich die Zeit,
Und neues Leben blüht aus den Ruinen“.

(„The old world falls down, the times change and a new life rises out of ruins“).

And this new life will certainly be better and more suitable for the development of our dear country.

But „New Rumania“ has some elements which the old kingdom had not, and which, at the first sight, seem to trouble the countenance and the structure of Rumania of yesterday : the ethnical minorities.

And this, after my profound conviction, cannot be but useful to our progress, with a single condition : to know how to bind them spiritually to their new country. A good beginning has been made with the distribution of land, no distinction having been made between those who had the right to it.

The leaders of our country should continue to work in the same spirit of justice for all the children of the country, and the struggles of a few agitators will be rebuked and crushed by the masses of the people, satisfied with their new country, and what would seem a new difficulty in our development it may be changed into a fresh source of good for the country: that is, a beautiful and fruit bearing stimulus between our own people and the minorities. This will be the only possible result, it will be the wonderful fruit of the wisdom of both and a warm love for the country will unite them all in one bunch. This will be, at the same time, also the necessary basis of the rôle, the New Rumania is called upon to play in the Centre and the East of Europe.

This New Rumania, a factor of peace at home and outside, endowed with everything a people could wish, decided to occupy the place, she deserves, in the European concert, will be able to fulfil her historical mission, as an economical and cultural factor, making a wall of defence for the European culture and civilization, against a world, that has found nothing better to do, but to demolish and crush the produces of a toil of centuries in both directions.

A country, to which God has granted all the natural riches, a people

needs in order to live independently and abundantly, through a wise economical policy, will conquer all the markets, which need the produces of her soil and subsoil: an agricultural country with the richest soil and subsoil in the world, has all the necessary elements to create alone a flourishing industry, in order to get rid of the tribute, she was obliged to pay, until now, and to extend also outside the produces of her work.

And next, „The New Rumania” is to-day the only cultural factor in the Eastern Europe, able to give from her higher culture to the neighbouring countries. Our universities and the rest of the higher schools, have widely open their gates for the children of our neighbours, who are seeking an education superior to that they could get at home. And these are not few to-day and certainly they will be more numerous to-morrow.

The words of the poet „A golden future Rumania has” — a prophetic dream — are beging to become a reality.

This New Rumania will surely contribute with her specific genius to the general progress of mankind.

Such a Rumania will be able to lean all the Rumanians, who could not come together under the same flag. Such a Rumania will pretend and has the right to pretend, from thos states, which have Rumanian minorities, equal treatment for our brothers with the treatment she applies to her ethnical minorities.

Something about the Roumanians cur brothers over Dniester

by Paul St. Ilin

According o a letter recently received from over Dniester, we see with great joy an evolution towards improvement in the speech of our brothers from the Moldavian Republic, from 1917—1929. What seems especially now to us, are such expressions as „trasmite”, „transmit”, „judet”, „county”, expressions unknown till 1922.

The rulers of the Moldavian Republic have thought to create, for the Rumanians of that republic, a language that should not resemble that of the Rumanians from Rumania, forgetting that the language is the living speech of the people and that no law can modify it, except the people who speak it. Towards the unification of their language with that of the kingdom, greatly contribute the pure Rumanian libraries from the Moldavian villages, on the left bank of Dniester; these are o powerful help for those who are trying to educate these good brothers of ours to a higher Rumanian culture. The language will help them to keep their nationality and to strengthen their ethnical conscience. Based on these things Mr. N. Iorga was able to affirm, in one of his conferences, organized by the „Frăția Românească, Frăția” society, that the Rumanians from over Dniester, who are living under the Bolshevic knout, are progressing and will maintain their ethnical origin.

So it is and so it will be.

NOTES

The Rumanian Brotherhood :

Simion C. Mândrescu in the sarvice of our national union

The „Rumanian Brotherhood-Frăția”, Society of the students from the kingdom and from over the borders, on the occasion of the celebration of the union, has published a volume of homage, paid to her honorary president : Professor Simion C. Mândrescu.

Owing to the fact that in His Lordship's varied activity Mr. Simion Mândrescu has also been a plenipotentiary minister in Tirana, the action of the above mentioned society is fully justified and it was imperiously necessary.

A vigorous sipirit, passionate for everything that is a purely Rumanian action, it is impossible for Mr. Simion Mândrescu not to obtain a special moral relief, in our Rumanian society, and with greater reason, since, in the concert of all the problems, that confronted our political organism, His Lordship had a warm and lasting attitude of adherence to the sincere and purely spiritual aspirations of the Rumanian studentship.

The volume entitled „Simion C. Mândrescu in the service of our national union” beautifully executed, with an evident critical sense, from the editorial point of view, is offering us a varied material, regarding the actions of our national drama.

We can see, by degrees, the periods of the process of our union, beginning with the creation of „The League for the cultural union of all the Rumanians”, passing to the period which preceded our entrance into action and then, continuing the evolutionary progress of our offensive in full expansion, insisting, more at large, on the action of the Rumanian prisoners from Italy.

In conclusion, this work contains the demonstrations for the salvation and preservation of the Rumanian Banat.

In the whole work the modest and the objective tone of the students, of the committee of the mentioned society, who have composed it, leaves to be seen the part of personal contribution of Professor Simion C. Mândrescu.

„We believe, that the historical act of the union of all the Rumanians, crowned by numberless sacrifices” says the committee of „the Rumanian Brotherhood” in the preface, „consacrated by the generous, desinterested contribution of our leaders, inspired by the everlasting spirit of nationalism, constitutes for us, the students, the symbol of an example, which ought, for ever, to exist in our living consciousness”.

The re-editing of the historical episods, the refreshing of the phases of our national drama, the bringing into evidence the political events, in which have fermented the ideas, centred in the realization of the Rumania of to-day, form the treasure, to which will look for future inspiration the beargers of Rumanian feeling.

The University Professor, Mr. Simion C. Mândrescu, the honorary president of the „Rumanian Brotherhood-Frăția” student society, occupies a leading place in the development of our national struggles, for the liberation of our subjugated brothers, as one, who has played a decisive rôle in fixing the political attitudes, which have determined our entrance into action, and, who has offered in the service of the idea „for Nation and Country” all that a living soul, a quick mind and a feeling heart, of a brave Rumanian, could have offered”.

This is a very well inspired method.

Mr. Simion Mândrescu, in intimate collaboration with the warm and invariable impulse of N. Filipescu, with the intelligence and firmness of Tache Ionescu, have formed that powerful and enthusiastic trio of the „Unionist Federation”.

His quick and energetic impulse has determined the beginning of youthful groupings, even on the benches of the school, and the same spirit, of a permanent fighter, has guided him in conducting numerous national actions.

The rest that we pursue, invited by the pages, offered us as an example by the industrious student society, sadly brings to our memory some names, departed from the midst of us a long time ago.

Thus, the school colleagues from the Superior Normal School: Buzan, Lupulescu, Bogdan. Then, remarkable figures of our public life : Xenopol, C. Giurescu, Dr. Istrati, Fleva, Barbu Delavrancea, Vasile Lucaci, Gh. Ranetti, Ion Ursu, Emil Slușanski, Ion Grămadă and others.

And a vague feeling thrills through our hearts, looking round us at those, who have silvery temples, the spirited young men of those times : Professor Simion Mehedinți, Rădulescu-Motru, N. Iorga, Gh. Popa-Lisseanu, Gh. Murnu, Em. Antonescu, I. Grădișteanu, O. Goga, I. Agârbiceanu, V. Goldiș, St. Ciceo-Pop, Iuliu Maniu, Vaida Voevod, Aurel Vlad, etc.

The students of those times, believers in the right of the cause of the Rumanian people, like those of to-day: I. Anastasescu Floru, Mihail Dragomirescu, Gh. Dragu, I. Rădulescu-Pogoneanu, B. Cœcropide, Gh. Șapcaliu were persevering fighters against the kulturegylet and the kisededov.

As a real spiritual relief, this book, produced a clear, youthful mind, keeps you, after reading it, into a stirring meditation.

Unawares, you are told that the zodiac, under which the honorary president has worked, has been the zodiac of the happy genius of the Rumanian people.

A greater reward for his work and contribution could not be given him. This sign, full of meaning, of the industrious committee, has known to be at the height of values truly symbolistic.

In conclusion I want, specially, to insist on the actions of Professor Simion C. Mândrescu as the president of the legions of the Rumanian prisoners in Italy.

These are pages which constitute an inedited document, and these things ought to be re-edited with even greater reason since, through a curious concourse of circumstances, the episods lived in the rithm of common sufferings, the irrigation of the same joys, from the days of trouble, seem to be forgatten.

Those wonderful moments, when the will to live of the Rumanian nation took expression in the formation of nucleuses for fighting, in the forum of eternal Rome the formation of an Italian committee „Pro Romeni” in which Lady Maria Rygier has distinguished herself, as a real Roman matron, at the head with Prince Prospero Colona, the Mayor of Rome, are moments which ought to be revised and refreshed.

The Rumanian prisoners from Ardeal, Banat and Bucovina, in number of nearly 50.000, with a committee of initiative, having at their head Professor Simion C. Măndrescu, marched in a phalang of battle to the Italian front.

The admiration of the Italian public opinion was unanimous. Everywhere were uttered warm words, pointig to the victory, to be won by both peoples.

„I thank you from my soul”, said in a wire Orlando, the president of the Council of Ministers, „and I confirm my profound sympaty for the cause of your worthy nation, for the confidence with which you pursue the victorious satisfaction, for which the noble sons of your country prepare themselves”.

In the order of joys, that have been lived, during the settlement of the new state of hings, after the cessation of the war, the painful loss of a part of Banat is also remembered, in the last pages of ho book. A pain of high signification for the preoccupation of our studentship, the quest of the subjugated Banat, should constitute a motive of continual solicitude for those who have remained unconsolated. Fate has decided that the enterprise conducted with so much enthusiasm, for the rescue of the Banat, should remain fruitless, through unforeseen changes. The English, zeal and soul, sacrificed in the fight for the entire province, have also included, at the head of a protest, the voice of Professor Simion C. Măndrescu.

Closing the series of annotations on this original I remark again its ethical pregnancy. My wish is that men as possible, deeply influenced in the sense of duty which have preceded our present organisation.

In May 1929 there were held great national celebrations.

There were celebrated the millenium of the Bulgarian Tzar Simeon and the semicentennial of the liberation of the Bulgarians from the Turkish yoke.

LA VICTORIEI, 220 TEL. AUTOMAT 210/43

Banca Românească
Str. Smârdan.

LOC

Tzar Simeon's reign coincides with that epoch when the ancient Bulgarian literature was at its height „The Golden Age of Bulgarian Literature”.

The whole Bulgarian nation, head by King Boris and the government took part with this high solemnity. In the chapel of the castle at Sumla the holy watch-light was lighted.

Amongst the first guets were Russian refugees. Many speeches were held, the memory of th: Tzar Alexander, the Tzar-Deliverer, was celebrated, the memory of the Russian soldiers and Bulgarian volunteers, fallen in the war for the delivery of the Bulgarian nation, was honoured, but there was no single word of King Carol, of our proud soldiers who have sacrificed their lives for Bulgaria.

Roumania has been forgotten!

But not only that: the iredentic society „Dobrogea” has considered it for good to transform this solemnity into a hostile demonstration against our country, insulting the Roumanian nation; and on that place, where there was erected the modest monument of Smârdan which has bien destroyed in time of the war by the Bulgaians there are growing weeds and dirt is spread!

Thankful Bulgaria...

tu.
 Prot.
 Gh. Murescu
 Goldis, St. Cice
 The students
 Rumanian people, R
 gomirescu, Gh. Drag
 caliu were perseverin
 As a real spirit
 keeps you, after readin
 Unawares, you are
 president has worked, has
 manian people.
 A greater reward for
 him. This sign, full of meani
 to be at the hight of values truly
 In conclusion I want, specia
 Simion C. Măndrescu as the presia
 soners in Italy.